Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2021. július 15., csütörtök
LXXIII. évfolyam
159. (20835.) sz.
Ára: 3 lej
(előfizetőknek 1,43 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

A családorvosok kifogásait, javaslatait már nem veszik figyelembe

Augusztus elsejéig kell új szerződést kötniük

Fotó: Vajda György

Az egészségügyi ellátást szabályozó keretszerződés szövegének módosítására június 26-án hozott rendeletet a kormány, ami július 1-jétől életbe is lépett. Jelenleg a szerződéskötés van folyamatban az egészségügyi szolgáltatók és az egészségbiztosítási pénztár között, amit augusztus 1-jéig kell befejezni. Mivel a családorvosok a munkájuk alapját jelentő új szabályzat szövegével több pontban nem értenek egyet, beadványukban, amit megyénkben 200-an írtak alá, a keretszerződés bizonyos pontjainak a módosítását kérik. Az illetékesek szerint ez már nem lehetséges.

Bodolai Gyöngyi

– Milyen változásokat ígér az új keretszerződés? – kérdeztük *Butiulcă Manuel* közgazdásztól, a megyei egészségbiztosítási pénztár vezérigazgatójától.

– Július elsejétől a páciensek jogosultak a megelőzést célzó ingyenes szűrővizsgálatra a kockázatoknak, a kockázatokat előidéző tényezőknek a felmérésére, a problémás esetek nyilvántartásba vételére. Természetesen ebbe beletartozik az ingyenes laborvizsgálat, amit a megkötendő szerződés alapján fog megtéríteni a biztosítási pénztár a szolgáltatóknak.

Nőtt a beteg lakhelyén végzendő vizsgálatok száma, évi négyről havi egy, évi 12 alkalomra.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Valaki ellenőrzi a belépést?

Vasárnap a városban autózva feltűnhetett, hogy alig van forgalom. Arra is lehetett persze gondolni, hogy a meleg „zárta be” az embereket az otthonukba. Ez a téves képzet azonban megszűnt mindazok fejében, akik a Maros-parton, illetve a Víkendtelep környékén jártak.

2.

Küszöbön a negyedik hullám

Dr. Lorenzovici László orvos-közgazdász, egészségügyi elemző szerint előreláthatólag a küszöbönálló negyedik hullám nem lesz annyira súlyos, mint a harmadik, nem terheli majd annyi súlyos eset az egészségügyi rendszert, mint ahogyan az tavasszal történt, viszont elhalálozások, ha kisebb számban is, ezúttal is lesznek.

6.

Szovátai Boccaccio

Egy héten át zajlott kulturális fesztivál és alkotótábor a szovátai Sándor-villában: július első napjaiban az esztergomi Babits Mihály Színház mutatott be előadásokat a közönségnek, illetve egy héten át esténként kertmozira is várták az érdeklődőket.

10.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:
- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:
- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:
- Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:
- Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Továbbra is elvándorolnának

Antalfi Imola

Érdekes összevetést tett a Hotnews.ro hírportál azzal kapcsolatban, hogy hány orvos vándorol ki évente Romániából, vagy készül külföldön munkát vállalni. Értesülései szerint tavaly 2173 romániai orvos igényelte a szaktárcától a külföldi munkavállalást lehetővé tevő szakmai igazolást, azaz az év napjaira lebontva mintegy négyóránként egy. 2019-ben 3.015-en igényelték ezt a dokumentumot, vagyis az elmúlt két évben 5.188 kérést jegyeztek be a minisztériumnál. Ha a 2018-as adatokat nézzük, amikor az egészségügyben jelentősen megemelték a béreket, 2.312, az ezt megelőző évben 2.794 orvos igényelt szakmai igazolást. A benyújtott kérések tehát a kétezres szám körül mozognak, ami egyértelműen azt jelzi, hogy az időközben megkétszereződött fizetések ellenére sem lankad az orvosok elvándorlási kedve. Nem biztos, hogy valóban el is hagyták az országot azok, akik kiváltották e dokumentumokat, hiszen az Orvosi Kamara által kibocsátott, tagságot igazoló iratok száma eltér a szaktárcánál regisztrált kérésekétől, például az elmúlt két évben csupán 1957 tagsági igazolást bocsátott ki a kamara.

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚLIUS

15., csütörtök

A Nap kel
5 óra 44 perckor,
lenyugszik
21 óra 12 perckor.
Az év 196. napja,
hátravan 169 nap.

Isten éltessen!

Ma **HENRIK** és **ROLAND**, holnap **VALTER** napja.
VALTER: német eredetű, jelentése: uralkodó sereg.

IDŐJÁRÁS

Részben napos

Hőmérséklet:
max. 34 °C
min. 19 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2021. július 14.

1 EUR	4,9283
1 USD	4,1792
100 HUF	1,3759
1 g ARANY	243,7421

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Startoljunk rá!

Ezzel a címmel indított tájékoztató jellegű erdélyi körutat Vincze Loránt európai parlamenti képviselő, hogy a helyi és megyei vezetőknek, vállalkozóknak és civil szervezeteknek nagyobb rálátásuk legyen az EU-s pályázatok és támogatások rendszerére. Július 16-án Marosvásárhelyre is ellátogat, ahol két részben ismerteti az érdeklődőkkel a pályázási lehetőségeket. A marosvásárhelyi előadás helyszíne a Multinvest irodaház (Dózsa György u. 67.), július 16-án 10 órától a civil szervezeteket, 14 órától a vállalkozókat várják. A járványügyi intézkedések miatt a helyek száma korlátozott, de a vinczelorant.eu/startoljunkra oldalon regisztrált jelentkezők online is követhetik az előadásokat.

Terápiás program

A Bonus Pastor Alapítvány augusztus 30. – szeptember 10. között terápiás programot szervez szenvedélybetegeknek és felnőtt hozzátartozóiknak. Várják már most mindazok jelentkezését, akik változtatni szeretnének alkohol-, játék- vagy társfüggőséggel terhelt életmódjukon. Helyszín: Magyarózd, terápiás otthon (Marosludastól 15 km-re). Jelentkezési határidő: augusztus 26. Jelentkezni, további részletek felől érdeklődni Deé Lukács Évától lehet a 0265-254-460-as telefonszámon.

Drónbemutató Gernyeszegen

A Székely Gazdaszervezetek Egyesülete, a Gernyeszegi Polgármesteri Hivatal és a marosvásárhelyi APPIA Drones közös szervezésében július 16-án, pénteken 11 órától gazdafórum keretében gyakorlati mezőgazdasági drónbemutatót tartanak Gernyeszegen a futballpálya mögötti dűlőben. Bővebb információ dr. Suba Kálmán falugazdásznál a 0744-500-593-as vagy Jánosi Szabolcsnál a 0746-140-809-es telefonszámon.

Minősített lopás vádjával vették őrizetbe őket

A dicsőszentmártoni rendőrség munkatársai július 12-én azonosítottak és őrizetbe vettek két, 42 és 46 éves férfit, akiket azzal gyanúsítanak, hogy július 7-e és 8-a között behatoltak egy dicsőszentmártoni lakatlan ingatlanba, ahonnan szerszámokat és eszközöket tulajdonítottak el. Az okozott kár értéke 1600 lej. A két férfit 24 órára előzetes letartóztatásba helyezték, az ügyben a nyomozás tovább folytatódik.

Ittas sofőr a forgalomban

Július 12-én a marosludasi rendőrség munkatársai egy 51 éves, helybéli nő által vezetett autóra lettek figyelmesek a városban. Mint az ellenőrzésen kiderült, az autót vezető nő szervezetében a légalkoholszint elérte a literenkénti 0,9 milligrammot, emiatt kórházba szállították vérvételre, ám ő ezt elutasította. Az ügyben bűnügyi eljárást indítottak.

Hírszerkesztő: Kaáli Nagy Botond

Tumultus a Maros-parton

Valaki ellenőrzi a belépést?

A hétvége és a szép idő apropóján sokan mentek el kirándulni vagy strandolni. Vasárnap a városban autózva feltűnhetett, hogy alig van forgalom, a hét végén megszokottnál is jóval kevesebb autó közlekedett az utakon. Arra is lehetett persze gondolni, hogy a meleg „zárta be" az embereket az otthonukba. Ez a téves képzet azonban megszűnt mindazok fejében, akik a Maros-parton, illetve a Víkendtelep környékén jártak. Ott ugyanis minden talpalatnyi területet parkolóhellyé változtattak az autósok.

Nagy-Bodó Szilárd

Gépjárművek voltak a mezőn, az út szélén, és a közeli éttermek magánparkolói is tele voltak, annak ellenére, hogy nem sokan mentek be fogyasztani. A Víkendtelep parkolója pedig már a reggeli órákban teljesen megtelt.

A Maros partján sétálgatva feltűnt, hogy bár van néhány ember, az autók 10%-a sem tűnne el, ha elhagynák a területet. Vagyis nagy valószínűséggel mindenki a Víkendre ment. A kérdés csak az, hogy hogyan mehettek be oda annyian? Minden eseményen korlátozva van a létszám a terület méretének függvényében. Például kültéri kulturális és művészeti rendezvényeken legfeljebb 2.500 személy vehet részt, mindenki számára kötelező a maszkviselés, és legalább 2 négyzetméternyi hellyel kell rendelkezzen minden résztvevő. Amennyiben 2.500 főnél nagyobb rendezvényt szervez valaki, köteles ellenőrizni azt, hogy minden résztvevő megkapta-e a koronavírus elleni védőoltás minkét dózisát (vagy Johnson&Johnsont) már legalább 10 napja.

Ezen információk fényében pedig jogosan merül fel a kérdés, hogy a Víkendtelep mennyire felelt meg a hét végén az előírásoknak? Egy másik kulcsfontosságú kérdés, hogy miért nem tettek semmit a parkolás ügyében? Egyrészt számos autó állt meg a zöldövezet közepén, ahol nem szabályos a parkolás, másrészt sokan hagyták a gépjárműveiket az út szélén, ezzel komolyan akadályozva a forgalmat.

Vasárnap az a szokatlan – és az autósok számára felettébb idegesítő – helyzet alakult ki, hogy a Kárpátok sétánytól a marosszentgyörgyi tábláig – a Sörpatikáig – gyorsabban el lehetett jutni gyalog, mint autóval. Aki pedig nem szeretett volna az autóban ülni, annak nem is volt lehetősége leparkolni, hiszen már a Kárpátok sétányon is minden hely foglalt volt. Ezen a részen szabályosan voltak félreállva a kocsik.

A túlzottan sok autó pedig az éttermeknek is gondot jelentett, hiszen elfoglalták a parkolóhelyeket, így pedig azok számára, akik célzottan oda akartak menni fogyasztani, már nem maradt hely. Az egyik vendéglő vezetője arra panaszkodott, hogy számos vendéget vesztett el aznap, mert nem tudott számukra parkolási lehetőséget biztosítani, és a nagy forgalom miatt a kiszállítás is sokkal több időt igényelt. A nyár további hétvégéire sem várnak változást, mert nem tudják, hogy hogyan lehetne orvosolni a helyzetet.

A töltés mellett is csak autókat látni Fotó: Csíki Levente

RENDEZVÉNYEK

Az évad utolsó előadása az Ariel színházban

Az Ariel színház július 16-án várja közönségét a 2020–2021-es évad utolsó előadására. A helyek száma korlátozott, telefonos foglalás szükséges a 0740-566-454-es mobilszámon, naponta 9–13 óra között. Belépés kizárólag maszkkal, 6 év alatti gyerekeknek a maszk viselése nem kötelező. Július 16-án, pénteken 18 órakor a Csipkerózsika című produkciót tekinthetik meg az érdeklődők a belső udvaron (rendező: Bonczidai Dezső).

Vendégjáték

Július 16-án 19 órakor a Békéscsabai Jókai Színház a Kultúrpalotában vendégszerepel Dario Niccodemi Hajnalban, délben, este című vígjátékával. Rendező Tege Antal, fordította Bálint Lajos. Szereposztás: Anna – Földesi Ágnes, Mario – Czitor Attila. A szórakoztató olasz színpadi játék két fiatal fordulatos, olykor hatalmas érzelmi hullámokat keltő szerelmi története. A mű a férfi–nő kapcsolat szeszélyességét kívánja ábrázolni, s közben megmutatja ennek azt az oldalát is, amelyről kevesen szeretnek beszélni, pedig csakis úgy lehet valami őszinte, ha a helyzet fonákját is láttatni engedi. Játékidő: 75 perc, szünet nélkül. Jegyeket elővételben a Kultúrpalota pénztáránál lehet vásárolni keddtől péntekig 9–17, szombaton és vasárnap 9–15 óra között. Jegyár: 50 lej. További információk a 0365-451-034-es telefonszámon.

Könyvbemutató Makfalván

Július 16-án, pénteken 19 órakor a makfalvi művelődési otthonban mutatják be Nemes Gyula „Népem biztonságát őrzöm". Maros-Torda vármegyeiek a Magyar Királyi Csendőrség kötelékében című kötetét, amely magánkiadásban jelent meg. Lektorálta prof. dr. habil Szakály Sándor budapesti egyetemi tanár. A könyvet méltatja Péterfi Levente történelemtanár. A szerző vetített képes előadást tart a Maros-Torda vármegyei születésű magyar csendőrök szolgálati tevékenységéről, életsorsáról.

Új tárlat a Kultúrpalotában

Losonczi Béla festőművész Párhuzamos lét című kiállítása nyílik meg július 16-án a Kultúrpalota földszinti, Art Nouveau Galériájában. A tárlatot Pál Péter képzőművész nyitja meg, a kiállítás kurátora Lőrincz Gyula képzőművész. A Maros Megyei Múzeum és a Vásárhelyi Forgatag által szervezett tárlat július 30-ig lesz megtekinthető.

Helyi termelők vására

Július 16-án, pénteken 8–19 óra között újra megtartják a helyi termelők vásárát a marosvásárhelyi Petry Látványműhely és Múzeum udvarán, a Rákóczi lépcső aljában lévő utcában. Az érdeklődők házi készítésű élelmiszerek, kézműves termékek és piperecikkek gazdag választékából válogathatnak.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK: Antalfi Imola, Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

A kormány felvállalta a Művelt Románia oktatási országprojekt megvalósítását

A kormány memorandumot fogadott el szerdai ülésén, amelyben felvállalta a Klaus Iohannis államfő által kezdeményezett, Művelt Románia elnevezésű oktatási reformprogram gyakorlatba ültetését.

A memorandum szerint a Művelt Románia országprojekttel az oktatási rendszer jobbítását, korszerűsítését, átfogó reformját akarják megvalósítani. A többéves társadalmi és szakmai konzultáció nyomán kidolgozott, 137 oldalas jelentésben taglalt Művelt Románia projekt a 21. század információs társadalmának, munkaerőpiacának követelményeihez akarja felzárkóztatni az oktatási rendszert. Mivel ettől függ az ország jövője és versenyképessége, az oktatási reformprogram megvalósítását Románia tavaly a középtávú nemzetvédelmi stratégia részévé tette.

A szerdai esemény jelentőségét az elnök azzal is hangsúlyozta, hogy ő is részt vett a kormány szerdai ülésén. Iohannis a projekt célkitűzései közül a korai iskolaelhagyás és a funkcionális analfabéták arányának visszaszorítását, a digitális kompetenciákkal rendelkezők és a felsőfokú végzettek számának növelését emelte ki.

A média szerint Iohannis hatodik alkalommal élt azon alkotmányos jogával, hogy részt vehet és maga elnökölhet a kormány azon ülésein, amelyeken „országos jelentőségű problémákat vitatnak meg a külpolitikával, a honvédelemmel, a közrend biztosításával kapcsolatban”.

Iohannis – aki politikai karrierje előtt fizikatanárként és tanfelügyelőként dolgozott Nagyszebenben – bevallotta: szívügyének tekinti az ország oktatási rendszerének korszerűsítését. Szerinte a Művelt Románia országprojekt történelmi lehetőség, ugyanakkor hatalmas felelősség is a mostani politikustársadalom számára, hogy saját választási ciklusán túlmutató, távlatos változást idézzen elő.

A projekt célkitűzései között szerepel, hogy az évtized végéig legalább ötven százalékkal – húsz százalék alá – csökkenjen a funkcionális analfabéták aránya a 15. évüket betöltött fiatalok körében, a korai iskolaelhagyók aránya pedig ne haladja meg a tíz százalékot. Szintén 2030-ig el akarják érni, hogy valamennyi tanár, illetve a nyolcadik osztályt elvégző fiatalok legalább 85 százaléka rendelkezzen alapfokú digitális kompetenciával.

Egységesíteni akarják az érettségit, amely a PISA-tesztekhez hasonló országos kompetenciafelmérés lesz a középfokú oktatás bámely formáját elvégző diákok számára.

A nyolcadik osztályosok záróvizsgája a „képességfelmérő” után három típusú – elméleti, szakmai és tehetséggondozó – középiskola (líceum) közül választhatnak majd a fiatalok, de az új oktatási rendszer minden tanév végén lehetővé teszi az átiratkozást – különbözeti vizsgával – a három iskolatípus között.

A keresettebb középiskoláknak, ahol túljelentkezés van, várhatóan joguk lesz felvételi vizsgát szervezni még az egységes képességfelmérő előtt. A szakközépiskolák első három évének sikeres elvégzése után a diákok hármas szintű szakmunkási képesítést szereznek.

Florin Cîţu miniszterelnök kormánya teljes támogatásáról biztosította az államfő kezdeményezését. Azt ígérte: a hónap vége előtt megalakítja azt a tárcaközi bizottságot, amely végigviszi a projekt megvalósítását, szeptemberben a kormány elfogadja az ütemtervet, októberig elkészül a Művelt Románia projekt megvalósítását célzó törvénycsomag. (*MTI*)

Készülnek betiltani az egyszer használatos műanyag termékeket

„Hamarosan napirendre tűzi a kormány az egyszer használatos műanyag termékek betiltását szabályozó jogszabálytervezetet, amely többek között a körforgásos gazdaságra való átállás népszerűsítését célozza. Az EU-s irányelv romániai jogrendbe történő átemelését szabályozó jogszabálytervezet tárcaközi eljárásban van, de a szaktárca folytatja a tájékoztató megbeszéléseket az érintettekkel” – mutatott rá *Tánczos Barna* környezetvédelmi miniszter azt követően, hogy szerdán a Green Report szervezésében találkozott a Romániai Sörgyártók Egyesületének, az Üdítőital-gyártók Egyesületének, a Romániai Csomagolóanyagokért és Környezetért Egyesület, a csomagolóanyag-gyártók, az újrahasznosítással foglalkozó cégek, valamint a HoReCa ágazat képviselőivel.

„Ma átbeszéltük az európai uniós normák által elfogadott csomagolóanyagok szabályozását, és az ezzel járó árnövekedést, az áru jelölési követelményeit, a gyártók kiterjesztett felelősségét, a csomagolóanyagból származó anyagok minőségének fontosságát, szortírozásának és újrahasznosításának költségeit, a lakosság tudatosítására irányuló elképzeléseket, a köztisztasági szolgáltatások újragondolását, valamint a hatóságok ellenőrző szerepét” – taglalta a találkozó részleteit az RMDSZ-es miniszter. Hozzátette: a szaktárca az európai uniós irányelv teljes egészében való meghonosítását javasolja, és az összes érintettet biztosította nyitottságáról és elkötelezettségéről, ami az egyszer használatos műanyagokkal kapcsolatos irányelv hazai sikerre vitelét illeti.

A hatóságok ellenőrző szerepéről a miniszter elmondta: „több egyeztetést is folytattunk az egyszer használatos műanyag kapcsán az ellenőrző hatáskörről, hiszen az ellenőrző hatóságoknak eddig nem volt ilyen feladatuk. De mind a Környezetvédelmi Alap, mind a Környezetvédelmi Őrség, mind a Fogyasztóvédelmi Hivatal felkarolja az irányelv következetes gyakorlatba ültetését”. (*RMDSZ-tájékoztató*)

Ország – világ

Csökkentik a vezető tisztségek számát

A gazdasági minisztériumnál 39 százalékkal csökkentik a vezető tisztségek és 30 százalékkal a végrehajtó feladatkörrel járó álláshelyek számát – közölte szerdán Claudiu Năsui tárcavezető. A miniszter Facebook-bejegyzésében azt írja, a tárca reformjára készülnek, „az elmúlt tíz év legjelentősebb létszámleépítési törekvése keretében”. Az ezekben a hetekben véglegesített terv értelmében a vezető tisztségek száma 39 százalékkal, a végrehajtó tisztségeké pedig 30 százalékkal fog csökkenni – állítja. Năsui rámutatott, az államapparátus nagyon túlméretezett, az elmúlt években azért nőtt a közalkalmazottak, az új intézmények száma, és ezáltal az állami kiadások is, mert minden politikus növelni akarta hatalmát, pozícióit és a rendelkezésére álló költségvetést. Az intézmény honlapján közzétett szervezeti szabályzat szerint a gazdasági minisztériumban 839 álláshely van, ezek közül 123 a külgazdasági hálózatban. (*Agerpres*)

Elhunyt a robbanás egyik áldozata

Elhunyt kedden a năvodari-i Petromidia kőolaj-finomítónál történt robbanás egyik sérültje, akit múlt héten Bukarestből egy németországi kórházba szállítottak – közölte a finomítót birtokló Rompetrol vállalat. A másik, szintén Németországban kezelt sérült állapota stabil, jól reagál a kezelésre – derül ki a tájékoztatásból. A Petromidia kőolaj-finomítónál július 2-án történt robbanás, amelyet tűz követett. Az incidens nyomán egyik alkalmazott életét vesztette, öten megsérültek, ketten súlyosan, őket július 5-én az offenbachi kórházba szállították. A robbanás ügyében gondatlanságból elkövetett emberölés, testi sértés és rongálás miatt indult nyomozás. (*Agerpres*)

Jóváhagyták Nyárádszereda címerét

Az RMDSZ javaslatára döntött szerdai ülésén a kormány Maros megyei, kovásznai és alcsíki települések címeréről – jelentette be Cseke Attila fejlesztési miniszter. A jogszabály-javaslatokat a Fejlesztési, Közigazgatási és Közmunkálatokért Felelős Minisztérium terjesztette a kormány elé. Tusnád címerén vörös mezőben egy gém látható, csőrében tulipánnal, melyek a település gazdag növény- és állatvilágát jelképezik. Felette arany nap és ezüst hold. Nyárádszereda a Bocskai-ház címerét örökíti át, kék mezőben aranyoroszlán, ezüstnyilat ábrázol. Kommandó címere zöld mezőben egy aranyszarvast és egy ezüstfenyőt ábrázol, jobb és bal oldalán aranyfejszével, amely a helyiek erdészettel kapcsolatos fő foglalkozását jelképezi. (*RMDSZ-tájékoztató*)

Figyelmeztetés nyaralási előkészületek közben

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

A legfontosabb, hogy kinézzük a célt. Lehet egész évben fontolgatni, lehet ötletszerűen dönteni, sőt olyat is elképzelhetünk manapság már, hogy az ember nekilódul családostul, és aztán lesz valahogy, felüti a sátrát bárhol, vagy betér egy tetszetős útszéli wellnessfogadóba. Az unión belül ma már majdnem mindenhová lehet, amelyeket zölddel jeleznek a WHO ügynökei.

Ha a cél megvan – sejlik/parázslik, éget a vágy, hajt a mehetnék, lakásunkban tombol a nyugtalanság –, akkor elkezdhetjük az útra gyűjtést. Feltárjuk ruhatárunk rejtett gönceit, amit lehet, utálunk (férfiak kihízták, gyerekek kinőtték, nők divatjamúltnak ítélik), és vásárolunk az egész családnak nyári rucikat. Divatosak, olcsók, és mégis tartósak. Ezt ígéri a reklám. Online vagy személyes elfáradással.

Módszeresen számba vesszük testrészeinket, ill. az azokhoz szokásrend szerinti ruházati cikkeket: ing/blúz/póló, nadrág/szoknya, fürdőruha/úszónadrág, zokni/titokzokni, alsónemű, kabátok, cipők, szabadidőcipők, túrabakancsok, fejfedők, esővédő páncélzat. Ha valamit kifelejtettem volna, még vissza lehet fordulni érte megérkezés után a célállomásról. Lehetőleg a repülőn, vonaton, hajón, autóbuszon gondoljuk át még egyszer alaposan. Aki gépkocsival utazik, az összes engedély birtokában induljon útnak. Legyen nála érvényes útlevél, személyi kártya, bankkártya és magyar vagy francia kártya a hosszú, unalmas esős éjjelekre és nappalokra, amivel a kárpáti-andoki hegyvidék kecsegtet. Elméleti lehetőség, gyakorlati bosszúság. Alpesi legelőkre vigyünk magunkkal sítalpat, sohasem lehet tudni, mikor kell műlesiklani a váratlan télfordulatot követően.

Legyen nálatok szúnyogriasztó, medve- és juhászkutya-riasztó, kocsilopásgátló, fájdalomcsillapító, papírzsepi, Voltaren dolo láb- és derékfájás ellen, vízipisztoly bohókás nyaraláshoz. Különösen ha a Húsvét-szigetekre mentek, ott ui. egész évben szokás öntözni a bálványokat. Galapagos szigetén pedig ne üljetek az óriásteknősök hátára. Ezt már Darwin is tiltotta. És ha például a Karácsony-szigetekre mentek, számíthattok angyaljárásra, ajándékosztásra. Ne vigyétek feltétlen magatokkal a mobiltelefont. Lehet vele szelfizni, művészi képeket csinálni, torzakat és félszegeket, semmitmondókat és jelentőseket; egy barátom már feltalálta a felismerhetetlen fotót, amit a családtagjairól készít előszeretettel, és ha hívást kaptok otthonról, beleszólhattok hivatalos hangnemben: „Házon kívül tartózkodom, kérem, hagyjon üzenetet, alkalomadtán visszahívom a Mont Blancról, a Csomolungmáról/Csomafalváról vagy a Zöldfoki-szigetekről. (Fontos, hogy a zöld irigység tárgyát képezzük.)

Ne felejtsetek el képeslapot küldeni, bár a legtöbb helyen már nem árusítanak, kiment a divatból, hátha találtok, vásároljatok apró szuvenírokat, hűtőmágnest, vicces táblácskákat, nippet, ajándékozzátok hazatérés után ismerőseiteknek, ha azt akarjátok, hogy hasonló giccseket hozzanak nektek, mikor eljő a bosszúállás ideje, akarom mondani, ők is elpályáznak nyaralni.

Jelöljétek ki előre a látnivalókat, vagy csatangoljatok összevissza. Ha két héttel az utazás után elővesztitek a fényképfelvételeket, és megkopott már a barnaság, érdemes összeveszni azon, hogy a képen a Notre Dame vagy az aalkmari sajtvásár teherhordói látszanak, hogy az a Balti-tenger vagy Kucoginé dús idomai tengerkék otthonkában.

lágosítsátok fel 10 év alatti gyerekeiteket, hogy nem a Mikulás vagy az angyal jár, hanem a nagyi és a szülők, hagyjátok meg nekik a csalódást, hogy ők jöjjenek rá a kegyetlen és kopár igazságra.

Javasolnám, hogy a booking.com-on foglaljatok magatoknak előre szállást, biztosítsatok hajójegyet a szajnai-majnai-rajnai hajózáshoz, a távolsági buszokra, vonatra, de mégsem teszem, mert hátha utáljátok a túlságosan megtervezett nyaralásokat, akkor jó a dolog, ha tele van meglepetésekkel, váratlan fordulatokkal, lesz miről kalandozva mesélni az ismerősöknek. Javasolom – mondta egyszer egy cinikus barátom –, hogy találjatok ki elegendő történetet, ha nyaralásotok kudarcos volt, készítsetek előre a balkonról elég homályos felvételeket telefonnal, amihez pompásan illik a fikció.

Továbbra is elvándorolnának

(Folytatás az 1. oldalról)

Ha el is térnek a számok, mindenképpen elgondolkodtató, hogy a 2019-ben gyakorló 63.300 orvos közül háromezren a kivándorlás ötletét fontolgatják. Teszik ezt annak ellenére, hogy a jövedelmük jelentősen nőtt. Sorina Pintea korábbi szaktárcavezető stratégiája tehát, hogy a bérnövelések megállítják majd az orvos- (fogorvos-, gyógyszerész-) elvándorlást, megszünteti a hálapénzt, mondhatni kudarc. Egyik sem valósult meg. Külföldre települt orvosok elmondása szerint nem feltétlenül a jövedelem mértéke motiválja az egészségügyieket az itthon maradásra. Rendszerszintű a probléma. A rossz munkakörülmények, a szakmai megbecsülés hiánya, a szakmai előrehaladás akadályai, a mindent átszövő korrupció mind egy-egy ok, ami erre az elhatározásra juttatja őket. A kormányt viszont nem hatja meg mindez olyan értelemben, hogy rendszerszintű reformokat valósítson meg. Az állami és magán egészségügyi szektor továbbra is átjárható, a közbeszerzési rendszer továbbra is klientúrabarát, a magán egészségbiztosítási rendszer, az egészségügyi szolgáltatások befizetés szerinti csomagokba rendezése, igénybevétele még várat magára. Legalább két évtizede nem tudunk kilépni a sémából: a biztosítottak időnként az „elfogyott a keret” magyarázatot kapják, amikor igénybe vennék az egészségügyi alapellátást.

Szóval nem kell csodálkozni, ha az állami pénzből képzett orvosaink más országok betegeinek gyógyítását választják.

Augusztus elsejéig kell új szerződést kötniük

(Folytatás az 1. oldalról)

A szülészetről hazatérő anyákat a családorvos egyszer volt köteles otthonukban meglátogatni, az új szerződés szerint négy hét után újra megismételheti a látogatást.

Mind a családorvosok, mind a szakorvosok a krónikus betegeket online is megvizsgálhatják, és a pénztár fedezi mind az ő távkezelésüket, mind a pszichológusokét és logopédusokét.

Az egészségbiztosítási pénztárral szerződéses viszonyban lévő magánkórházak öt napra szóló becsült árajánlatot kell tegyenek azoknak a pácienseknek, akik szeretnék igénybe venni a szolgáltatásaikat. Ha a beteg egyetért az ajánlattal, azt írásban kell megtennie. A kórházból való távozásakor pedig számlát kap az ellátás teljes és részletes költségeiről.

A családorvosok új szolgáltatásokat végezhetnek a listájukon szereplő pácienseknek, ilyen az EKG és kiértékelése, a 24 órás vérnyomásmérés, a karon és alsó lábszáron mért nyomás, a tüdő légzéskapacitásának vizsgálata. Ezek olyan új szolgáltatások, amelyek beilleszkednek a napi betegellátás körébe, nem kell megnövelni miattuk a rendelési időt.

Érdeklődésünkre a menedzser hozzátette, hogy ezek száma nincsen szabályozva, de az előírások szerint már diagnosztizált szívbetegnél végezheti az orvos. Ezeknek a szolgáltatásoknak a bevezetése az első lépés, a következőket az orvosnak kell megtennie a lehetőségek függvényében.

Megkértük *Biro Rodica* közgazdászt, a szerződéskötési igazgatóság vezetőjét is, hogy tisztázza a szerződéskötés körüli bizonytalanságot.

– Létezik egy érvényes kormányrendelet, amely megszabja a családorvosok teendőit, de a szerződést a szolgáltatók és a pénztár között augusztus elsejéig kell megkötni. Mi történik ebben a hónapban?

– Júliusban a régit kiegészítő szerződés alapján, de az új előírásoknak megfelelően kell eljárniuk a családorvosoknak. Azok a szolgáltatók, akik tovább szeretnék folytatni a pénztárral való együttműködést, augusztus 1-ig kell megkössék az új szerződést.

Ez előírja, hogy a családorvosok újabb kiegészítő tevékenységeket végezhetnek a rendelési időn belül. Az ultrahangvizsgálat eddig is megengedett volt, ami valóban a munkaprogram meghosszabbítását igényelte. Az új szerződéssel bevezetett szolgáltatások elvégzéséhez az orvosoknak nem kell sajátos képzésük (kompetenciájuk) legyen, mindezt a családorvosi szakosodás idején megtanulják. Ha az orvos rendelkezik a szükséges eszközökkel, a jegyzékében szereplő pácienseknek a rendelési idő alatt elvégezheti az említett vizsgálatokat, amelyekért fizetni fog az egészségbiztosítási pénztár. A most bevezetett szolgáltatásokból a családorvosnak óránként három elvégzésére van joga. A havi vizsgálatok számát állítólag nem szabályozzák – mondta Biro Rodica.

– Ha megállapít olyan szív-, tüdő- vagy érbántalmat, ami korábban csak a szakorvosok hatáskörébe tartozott, felírhat-e olyan ingyenes vagy ártámogatott gyógyszert, amit eddig a szakorvos ajánlása alapján tehetett meg?

– Azokat a gyógyszereket írhatja fel, amelyeket korábban is. Ha úgy gondolja, hogy a beteg alaposabb kivizsgálása szükséges, akkor elküldi a szakorvoshoz, aki megállapítja a kezelési tervet, amellyel a páciens visszamegy a családorvoshoz, aki a továbbiakban úgy jár el, mint eddig.

Biro Rodica ennél fontosabbnak tartja, hogy a családorvos 42 kiszállásra jogosult a jegyzékén szereplő krónikus betegek otthonába, de nem lépheti át a napi három látogatást.

Az új szerződéssel a pénztár célja az volt, hogy az egészségbiztosítási alapból finanszírozzon olyan szolgáltatásokat, amelyekért a betegnek fizetnie kellene.

Az ingyenes szűrővizsgálatokra évente vagy esetenként háromévente van joga a pácienseknek a családorvostól kapott küldőlevél alapján, ahogy azt a laboratóriumok pénzügyi keretei lehetővé teszik – pontosított Biro Rodica.

– Országos szinten a családorvosok többsége a szerződés megkötését annak több pontban való módosításához köti. Mi a helyzet megyénkben?

– A megyei egészségbiztosítási pénztárral szerződéses viszonyban levő 287 családorvos közül 200-an emeltek kifogásokat a keretszerződés nagyon sok előírásával szemben, és javaslatokat fogalmaztak meg a változtatás érdekében. Meglep minket, hogy az országos pénztárral való egyeztetés idején nem voltak eléggé szervezettek, vagy nem is tudom, hogy mi okból, nem léptek közbe, de most már elkéstek. Vannak javaslatok, amelyek figyelemre méltóak, de azok túllépnek egy megyei egészségbiztosítási pénztár beavatkozási lehetőségein – jegyezte meg a szerződéskötési igazgatóság vezetője.

Butiulcă Manuel Fotó: Vajda György

Vizsgálódik a Versenytanács az építőanyagok drágulása miatt

Vizsgálatot indított a Versenytanács azzal kapcsolatban, hogy Romániában és a külföldi piacokon egyaránt jelentős mértékben drágultak az építőanyagok – jelentette be szerdán a szakhatóság.

Az intézmény közleménye szerint annak ellenére, hogy a koronavírus-járvány idején az építőipar jelentős mértékben segítette a gazdaságot, most ebben az ágazatban jelentős áremelkedés figyelhető meg, ami komoly piacműködési rendellenességeket idézhet elő. A vizsgálat során az építőanyagok drágulásának okait vizsgálják, ugyanis a jelentős áremelkedés veszélybe sodorhatja a romániai közberuházások kivitelezését, az építkezési vállalatokat pedig megakadályozhatja abban, hogy közbeszerzési eljárásokon versenyképes ajánlatokat tegyenek – olvasható a közleményben.

Bogdan Chiriţoiu, a Versenytanács elnöke elmondta, javaslatokat fogalmaznak meg, hogy megelőzzék a drágulásnak a piaci szereplőkre és fogyasztókra kifejtett kedvezőtlen hatásait, és amennyiben a versenypiaci szabályok megszegését tapasztalják, büntetőeljárásokat indítanak. A szakhatóság vezetője őszre ígérte az első következtetéseket.

Az építőanyagok drágulása a kormányban is aggodalmat keltett, ugyanis az önkormányzatok arra panaszkodtak, hogy számos folyamatban levő közberuházás befejezése veszélybe került az építőanyagok drágulása miatt. A költségek megnövekedése miatt az önkormányzatok a kormány segítségét kérték, hogy az augusztusban tervezett költségvetés-kiigazításkor vegyék figyelembe ezt az új helyzetet, és növeljék a már megkötött szerződések értékét, figyelembe véve az áremelkedéseket. (*MTI*)

Önkéntes alapú felvételi vizsga leghamarabb 2023-ban

Sorin Cîmpeanu oktatási miniszter azt mondta szerdán, hogy ha az általános iskolások képességfelmérő vizsgája előtt lehetőségük lesz a középiskoláknak felvételit hirdetni – amint az a Művelt Románia projekt egyik javaslatában szerepel –, akkor ez a felvételi vizsga önkéntes alapú lesz, és ugyanaznap, ugyanazon órában tartják majd meg.

A részletekről a projekt gyakorlatba ültetését megelőző konzultációkon fognak tárgyalni – tette hozzá.

Az oktatási miniszter azt is elmondta, hogy az első ilyen felvételi vizsgára leghamarabb 2023-ban kerülhet sor.

A tanfelügyelőségekről azt mondta, ezeket az intézményeket át fogják szervezni oly módon, hogy a hatáskörök ne fedjék egymást. Erre az intézkedésre legkorábban jövő ősszel kerülhet sor. (*Agerpres*)

Európai alapok a jövőért

Konferencia a Maros megyei szociáldemokratáknál

A Szociáldemokrata Párt (PSD) megyei szervezete Victor Negrescu európai parlamenti képviselővel és Románia PES-aktivistáival partnerségben a marosvásárhelyi Grand szállóban Európai alapok a jövőért **címmel konferenciát szervezett az európai szintű finanszírozási lehetőségekről a nemzeti helyreállítási és rugalmassági terv, valamint a 2021–2027-es pénzügyi évhez kapcsolódó operatív programok révén.**

Az ülésen előadások hangzottak el, és megbeszéléseket folytattak arról, hogy miként lehet a lehető legjobban kiaknázni ezeket a lehetőségeket a helyi közösségekben, a nemkormányzati szektorban és a magánszektorban.

A konferencián *Victor Negrescu* mellett jelen volt *Roxana Mînzatu*, az európai alapok volt minisztere, aki ismertette a nemzeti szinten rendelkezésre álló európai finanszírozási programokat és a regionális fejlesztési alapokat.

Ștelian Bărăgan és *Alexandru Iovescu,* a romániai baloldal európai alapjainak szakértői bemutatták a vállalkozási és emberierőforrás-fejlesztési európai finanszírozási programokat, valamint a vidékfejlesztés számára rendelkezésre álló európai finanszírozási programokat.

Maros megye jelentős fejlesztési potenciállal rendelkezik

– Marosvásárhelyen a projektünkben részt vevő szakértőkkel közösen ismertettük a helyi önkormányzatokkal, az üzleti szférával, hogyan profitálhatnak a helyi igényeknek megfelelő finanszírozási lehetőségekből. Maros megye jelentős fejlesztési potenciállal rendelkezik, és az európai alapok, különös tekintettel a Tisztességes Átmenetért Alapra és a PNRR-re, olyan lehetőséget jelenthetnek, amelyeket ki lehet használni, ha megfelelő akarat van rá – mondta Victor Negrescu európai parlamenti képviselő, az Európai Parlament Költségvetési Bizottsága és a 2022-es uniós költségvetés helyettes előadója.

„Közvetlen kapcsolat az EU fővárosa és Maros megye között”

Dumitriţa Gliga parlamenti képviselő, a PSD Maros megyei szervezetének ideiglenes elnöke, a rendezvény társszervezője elmondta: „Brüsszelből közvetlenül Marosvásárhelyre viszünk információkat, kapcsolatot hozunk létre az Európai Unió fővárosa és Maros megye között, ez az első lépés ebbe az irányba, további konkrét projektek következnek” – áll egyebek mellett a Maros megyei PSD sajtóirodájának közleményében. (*mózes*)

PNRR-alapok a smart city városfejlesztési projektekre

Az országos helyreállítási terv révén lehívható alapok nagy része a smart city városfejlesztési szemlélethez kapcsolódik – jelentette ki szerdán Florin Cîţu miniszterelnök, hangsúlyozva, hogy a városok következő időszakra vonatkozó fejlesztési tervei nagymértékben meghatározzák az ország fejlődésének irányát.

A kormányfő részt vett szerdán *Az okos város: a mikromobilitás elengedhetetlen a fenntartható városfejlesztéshez* címet viselő online workshopon.

Beszédében a miniszterelnök leszögezte, a mikromobilitás egy újonnan megjelent fogalom, és ezt az új koncepciót a digitalizációval együtt, ezzel párhuzamosan kellene bevezetni. Hozzátette, az országos helyreállítási tervbe foglalt projektekkel lehívható alapok nagy része valamilyen formában kapcsolódik a smart city városfejlesztési szemlélethez. „Forrásokat különítünk el a mobilitásra, a városok digitalizálására, környezetbaráttá tételére stb. (…) Az, hogy miként fejlesztjük a városokat a következő időszakban, nagymértékben meghatározza majd Románia, a társadalom fejlődését” – nyomatékosította.

Kiemelte, két fontos célkitűzés van, az egyik a környezetszennyezés csökkentése, a másik pedig az időnyerés, ugyanis felmérések is kimutatták, hogy Romániában sok időt veszítünk el a forgalomban, például a munkahelyre, illetve onnan hazafelé menet. A mikromobilitás, a digitalizáció segítene időt nyerni, amelyet aztán arra fordíthatunk, hogy javítsunk az életminőségünkön – tette hozzá.

A tárcavezető azt is leszögezte, a zöldgazdaságra, a mikromobilitásra való átállás vélhetően „nem lesz olcsó”, de ha mindennek a jó hatásait nézzük, megéri az áldozatot.

Cîţu beszélt a környezetvédelmi minisztérium által kezdeményezett Zöldpéntek elnevezésű akcióról is, arra buzdítva a központi közigazgatásban dolgozókat, hogy olyan közlekedési eszközöket válasszanak a munkahelyre jutáshoz, amelyekkel egyáltalán nem vagy kevésbé szennyezik a környezetet. (*Agerpres*)

HARMÓNIA

Egészség — életmód — otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Covid19-átoltottság

Az első öt hónap eredményei

Romániában 2020. december 27-én adták be az első koronavírus elleni oltást, az immunizálási kampány csúcspontja április 21-ére tehető, azóta folyamatosan csökken az oltási hajlandóság. Május végéig a felnőtt korú lakosság mintegy 26%-a oltatta be magát Covid ellen. Erdélyben valamivel magasabb az arány, a régión belül Közép- és Dél-Erdélyben kiemelkedő, Észak-Erdélyben és a Székelyföldön átlag alatti.

Erdélyben 2021. május 25-ig magasabb átoltottsági rátát azokon a településeken értek el, amelyek gazdaságilag aktívabbak, ahol magasabb volt a fertőzöttség mértéke és ahol oltóközpontok működnek. Az átoltottsági ráta magasabb a nagyobb településeken, illetve ott is, ahol jelentősebb az idősek és a magasabb végzettségűek aránya. Az átoltottság és a magyarok településen belüli aránya között annak ellenére pozitív az összefüggés, hogy Székelyföldön lényegesen kevesebben oltatták be magukat.

Kontextus és módszertan

Romániában 2020. február 26-án jelent meg az első SARS-CoV-2 vírussal fertőzött eset. 2021. május 25-ig a regisztrált fertőzöttek száma elérte az 1. 075.606-ot, a rezidens lakosság 5,6%-át. A koronavírussal összefüggésbe hozható halálesetek száma eddig az időpontig 30.040 volt.

Az első koronavírus elleni oltást 2020. december 27-én adták be, 2021. május 25-ig a beoltottak száma elérte a 4.119.230 főt (a vakcina első dózisával beoltottak száma). Az átoltottsági rátát régiók és megyék szintjén a rezidens, felnőttkorú lakossághoz viszonyítjuk, a települések esetében pedig a 2011-es népszámlálás által megállapított nagykorú népességhez. Az oltottsági arány így megyék szintjén számolva 26,3%-os, települések szintjén pedig 25,3%-os volt Romániában május végén.

A romániai oltási kampány három szakaszra épült: az első szakaszban (2020. december 27-től) az egészségügyi dolgozók jelentkezhettek immunizálásra; a második szakaszban (2021. január 15-től) a 65 év felettiek, a krónikus betegséggel rendelkezők, illetve a kulcsfontosságú ágazatokban dolgozók; a harmadik szakasz (március 15-től) pedig gyakorlatilag minden felnőtt számára megnyitotta a lehetőséget, hogy regisztráljon és oltást kapjon. A 16 és 18 év közötti korosztály szintén a harmadik szakasztól kezdődően iratkozhatott fel, kizárólag Pfizer/BioNTech-vakcinára.

Az immunizálás kezdetekben kizárólag az oltóközpontokban zajlott, ezek száma fokozatosan nőtt az oltási időszakban. 2021. június 9-én 861 oltóközpont volt 453 közigazgatási egységben (városok, községek). A városok 85%-ában, a községek pedig csupán 6%-ában volt ezen a dátumon legalább egy oltóközpont. A családorvosi rendelők május 4-től kezdték el az oltást, egyelőre alacsony hatékonysággal: június 8-ig a háziorvosok kevesebb mint egyharmada kapcsolódott be a programba, ők összesen 127 ezer személyt oltottak be (ez a legalább egy dózissal immunizáltak 2,8%-át teszi ki). Emellett mobil oltóközpontokat is kialakítottak, de ezek csak kis szerepet játszanak az oltási statisztikákban.

Időközben mind a járvány terjedése, mind az oltási kampány lelassult. A regisztrált fertőzöttek száma alapján a harmadik hullám április elején tetőzött, azóta folyamatosan csökken a megbetegedések száma. Az oltási kampány csúcspontja április 21-ére tehető, aznap 63.546 személy oltatta be magát (első dózissal). Június elején már jellemzően 20 ezer alatt maradt az első oltást felvevők napi száma.

Fertőzöttségi és oltottsági mutatók

Az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ adatai szerint az idei év 21. hetében Románia az Európai Unió tagországai közül az utolsó előtti helyen szerepelt a felnőttkorúakra jutó beoltottak aránya szerint (27%), Litvánia (29%) és Bulgária (14%) között. Az első három helyen Málta (66%), Magyarország (58%) és Finnország (55%) állt, az uniós átlag 46%-os volt.

Az ország régiói közül a fővárosi térség a leginkább érintett, itt a regisztrált fertőzöttek aránya a népesség mintegy egytizedét teszi ki, illetve itt a legmagasabb az átoltottsági ráta is, szinte 40%-os. Mind a fertőzöttek, mind az oltottak aránya szempontjából Erdély következik a rangsorban, itt a lakosság mintegy 6%-a fertőződött meg igazoltan a koronavírussal, az oltottsági arány 28%-os. Havasalföld és Moldva kevésbé érintett, népességük 4,5%-a fertőződött meg a hivatalos adatok szerint, az átoltottsági ráta is relatív alacsony, Moldvában a felnőtt lakosság mintegy egyötöde kapta meg az első dózist május végéig.

Erdélyen belül a dél-erdélyi, közép-erdélyi és a bánsági régió volt érintettebb, 6% fölötti fertőzöttségi rátával, az oltási arány Közép-Erdélyben és Dél-Erdélyben haladja meg a 30%-ot. Lakosságarányosan a legkevesebb fertőzöttet Székelyföldön regisztrálták (3,3%), és itt a legkisebb az oltottak aránya is (20%-os).

Az oltakozási hajlandóság erős összefüggést mutat a település típusával és méretével. Míg például Bukarestben az átoltottság már 40%, addig a 20 ezer fő alatti kisvárosokban 24%, a városi vonzáskörzeteken kívül eső 3500 fő alatti községekben pedig kevesebb mint 12% (lásd a mellékletben). Az erdélyi városok közül Borszéken, Kolozsváron, Nagyszebenben, Szamosújváron, Marosvásárhelyen, Désen, Gyulafehérváron, Temesváron és Brassóban volt magas, 30% feletti az általunk kalkulált átoltottsági ráta május 25-én. Az átoltottsági arány a 60–69 éves korcsoportban volt a legmagasabb (34%-os) az idei év 21. hetében, és nagyjából hasonló a 70–79 évesek, illetve az 50–59 évesek körében (33, illetve 32%). A 25–49-es korosztály mintegy egynegyede, a 18–24 éveseknek pedig 22%-a volt beoltva május végéig. A legalacsonyabb oltottsági arány a nagyon idős, 80 év feletti populációban volt, mintegy 18%-os. Románia egészére kijelenthető, hogy azokon a településeken magasabb az oltottsági arány, amelyek gazdaságilag aktívabbak – nagyobb a vállalkozássűrűség és magasabb a foglalkoztatottak aránya a munkanélküliekhez képest. A járvány egészségügyi hatásainak közvetlen megtapasztalása szintén ösztönzőleg hatott az oltás felvételére: nagyobb arányban oltakoztak azokon a településeken, ahol magasabb fertőzöttséget regisztráltak. Többen oltatták be magukat azokon a településeken is, ahol oltóközpontok működnek. Ez annak a jele, hogy a járvány elleni védekezésben továbbra is fontos szempont, hogy az oltás minél egyszerűbben elérhető, hozzáférhető legyen.

A már említett tényezőktől függetlenül nagyobb az átoltottság a városokban és azokon a településeken, ahol magasabb az idősek, illetve a képzettebbek aránya. Átlag feletti az átoltottsági ráta azokon a településeken is, ahol nagyobb a magyar népesség aránya – ez az összefüggés viszont, amint azt látni fogjuk, régiónként jelentős eltéréseket mutat.

Amennyiben a többi változót kontroll alatt tartjuk, a történelmi régiók közül Moldvában a legalacsonyabb, a Havasalföldön a legmagasabb az átoltottak aránya, Erdély pedig – a fővárosi régiót megelőzve – a második helyen van.

Az erdélyi településekre vonatkozóan egy külön regresszióelemzést végeztünk. Ha az oltakozás meghatározóit ezeken vizsgáljuk, az országoshoz hasonló kép bontakozik ki, változik viszont a tényezők hatásainak sorrendje, és a regionális különbségek is beszédesek. Statisztikai értelemben a legerősebb befolyása itt is annak van, hogy mekkora a cégek ezer főre jutó száma a településen. Túl azon, hogy ez a gazdasági aktivitás, a fejlettség mutatójaként fogható fel, a magasabb cégsűrűség – és ezzel együtt a már említett magasabb foglalkoztatottság – közvetlenül is hozzájárulhatott ahhoz, hogy nagyobb mértékben oltakoztak az emberek, a cégvezetőknek ugyanis változatosabb eszközeik vannak arra, hogy az oltás felvételére ösztönözzék az alkalmazottaikat. Több tucat nagyobb vállalat saját oltóközpontot is létrehozott, ahol az alkalmazottaik mellett más érdeklődőt is beoltanak.

Akárcsak Románia egészében, a magasabb fertőzöttség Erdélyben is jelentősen növelte az oltakozási hajlamot.

Regionális vonatkozásban itt is visszaigazolódik, hogy Székelyföldön az erdélyi átlaghoz képest lényegesen alacsonyabb az átoltottság, viszont Erdély egészét tekintve a beoltottak és a magyarok aránya között pozitív az összefüggés.

Akárcsak az ország többi részében, Erdélyben is nagyobb arányban oltakoztak azokon a településeken, ahol oltóközpontok működnek. A magasabb iskolázottsági szint általában nagyobb tájékozottsággal és földrajzi mobilitással jár együtt, ez magyarázza a pozitív kapcsolatot a beoltottak száma és az oktatásban eltöltött évek között.

Több oltóanyag fogyott azokon a településeken is, ahol elöregedettebb a népesség. Ez részben magyarázható azzal, hogy a korral együtt nőnek az egészségi kockázatok, ezzel együtt pedig a veszélyérzet is, másrészt pedig azzal, hogy éppen ebből a megfontolásból először az idősebbek számára vált elérhetővé az oltás.

Végül pedig – a fentiektől függetlenül – Erdélyre is igaz az, hogy magasabb arányban oltakoztak a városokban és általában a nagyobb településeken.

(Forrás: statisztikak.erdelystat.ro – közzétéve 2021. június 22-én)

Átoltottsági ráta Erdélyben, az első tizenöt város, 2021. május 25.

Város	Megye	Átoltottsági arány
Borszék	Hargita	51,8%
Vidombák	Brassó	49,2%
Nagydisznód	Szeben	49,0%
Kolozsvár	Kolozs	47,3%
Gyulafehérvár	Fehér	45,4%
Nagyszeben	Szeben	45,1%
Dés	Kolozs	44,6%
Zilah	Szilágy	44,0%
Beszterce	Beszterce-Naszód	43,2%
Szamosújvár	Kolozs	42,9%
Marosvásárhely	Maros	42,3%
Nagybánya	Máramaros	40,1%
Misztótfalu	Máramaros	39,9%
Brassó	Brassó	39,8%
Szászrégen	Maros	39,6%

Fertőzöttségi és átoltottsági arány, 2021. május 25-én

Régiók	Regisztrált fertőzöttek	Oltottak száma (első dózis)	Fertőzöttségi arány	Átoltottsági arány
Románia	1 075 606	4 119 230	5,6%	26,3%
Erdély	386 128	1 512 462	5,8%	28,1%
Moldva	179 406	624 113	4,5%	19,8%
Havasalföld	282 005	1 225 575	4,4%	23,4%
Bukarest-Ilfov	228 067	757 080	9,8%	39,7%
Székelyföld	16 735	79 959	3,3%	19,9%
Közép-Erdély	81 213	351 871	6,5%	34,6%
Partium	52 989	225 835	4,8%	25,6%
Dél-Erdély	113 871	418 031	6,9%	31,0%
Bánság	89 147	296 192	6,4%	25,9%
Észak-Erdély	32 173	140 574	4,4%	23,9%

Átoltottsági arány korcsoportok szerint 2021 21. hetében (május 24–30.)

	Rezidens lakosság	Oltottak száma (első dózis)	Átoltottsági arány
18–24 év	1 414 236	306 303	21,7%
25–49 év	6 769 359	1 659 907	24,5%
50–59 év	2 541 550	801 845	31,5%
60–69 év	2 499 205	860 520	34,4%
70–79 év	1 531 033	509 099	33,3%
80 év és felette	928 836	165 229	17,8%

Olyan halálesetek is lesznek, amelyek megelőzhetők lehetnének az oltással

Küszöbön a negyedik hullám

Bár nemrég még arról szóltak a híradások, hogy viszonylag nyugodt nyarunk lesz, és csak őszire várható a koronavírus-járvány negyedik hullámának a beköszönte, az utóbbi néhány hétben több európai országból is aggasztó hírek érkeznek. Romániában egyelőre nagyon kedvező a járványhelyzet, de sajnos a gyorsan terjedő delta-variáns miatt Európában hetente egy-két országban jelentősen növekednek az esetszámok, így a negyedik hullám nálunk is elkerülhetetlen. Dr. Lorenzovici László **(fotó) orvos-közgazdász, egészségügyi elemző szerint előreláthatólag a küszöbönálló negyedik hullám nem lesz annyira súlyos, mint a harmadik, nem terheli majd annyi súlyos eset az egészségügyi rendszert, mint ahogyan az tavasszal történt, viszont elhalálozások, ha kisebb számban is, ezúttal is lesznek. Olyan halálesetek, amelyeknek egy része megelőzhető lett volna az oltakozással.**

Fotò: researchgate.net

Menyhárt Borbála

– Az utóbbi hetekben sajnos kedvezőtlen hírek érkeznek a járványfrontról, több európai országban növekedésnek indultak az esetszámok. Ilyen körülmények között számíthatunk-e arra, hogy már az ősz beköszönte előtt „megérkezik” Romániába is a negyedik hullám?

– Egyes nyugat-európai országokban mostanában megugrott az esetszám, és ez az ugrás meglepően gyors. Ez valószínűleg annak tudható be, hogy ez a vírusvariáns gyorsan terjed, de ugyanakkor valószínűsíthető, hogy a lecsengése is gyorsabb lesz, a járvány hamarabb ki fog fulladni. Az utóbbi időben minden héten egy-egy nyugat-európai országban gyorsan növekedtek az esetszámok, kezdte Nagy-Britannia, folytatta Spanyolország, Portugália, most Hollandia „robbant”, ott a hatszorosára ugrott az esetszám, és több országban is növekedésnek indultak a számok, de még nem beszélhetünk „robbanásról”, például Görögország, Belgium, Dánia vannak ebben a helyzetben. Sajnos a múlt héten Magyarország is átfordult növekedésbe, a mai (szerk.megj: július 12., hétfő) adatok szerint a múlt héten tíz százalékkal nőttek az esetszámok, és megfordult a pozitivitási mutató is, ami folyamatosan csökkent az elmúlt hónapokban, akárcsak Romániában. Magyarországon ez a mutató 0,5 volt, azaz ezer elvégzett tesztből 5 lett pozitív, ez a minimum, ahová eljutott Magyarország, most ez az arány elkezdett növekedni. Ez a mutató Románia esetében sokkal kedvezőbb volt, lement 0,18-ra is. Jelenleg Romániában jól állunk, a számok a múlt héten még mindig csökkenő tendenciát mutattak, viszonylag sokat tesztelünk, és ezekből nagyon kevés lesz pozitív, tehát egyelőre nagyon jó a mutató. A jelenlegi állás szerint a következő hullám nem ősszel fog elindulni, hanem valószínűleg pár heten belül. Az esetszám-növekedés nem ad okot pánikra, hanem inkább óvatosságra, ugyanis nem az a kérdés, hogy hány személy lesz „náthás” (és nehogy félreértse valaki, nem nátházom le a Covidot, a könnyű lefolyású esetekre gondolok), hanem az, hogy hány eset válik súlyossá, hányan kerülnek kórházba, és hányan vesztik életüket. Ha megnézzük azokat az országokat, ahol hamarabb berobbant a járvány negyedik hulláma, az előrevetíti, hogy körülbelül mire számíthatunk Romániában, figyelembe véve az itthoni sajátosságokat.

– Az országokból érkező hírek alapján, ahová már berobbant a negyedik hullám, egyelőre arról beszélnek, hogy kevesebb a súlyos eset, illetve az elhalálozás, mint tegyük fel a harmadik hullámban. Valóban?

– Igen, egyelőre ez látszik, de talán kissé korai levonni a következtetést. Például Nagy-Britanniában egyértelmű, hogy nincs olyan szétesés, mint ami volt tavaly, akár Olaszországban vagy New Yorkban, de elkezdett növekedni az elhalálozások száma is, enyhén, lineárisan, nem exponenciálisan. Egyértelmű tehát, hogy a magas átoltottság Nagy-Britanniában meghozta a pozitív és elvárt hatását. Miközben az esetszám kiugróan magas lett, picit elmozdult az elhalálozások száma is. Van egy kifejezés, a hétnapos átlag (7-day moving average), ez lecsökkent Nagy-Britanniában az idén 8-ra, ez volt a minimum, most pedig felment 30-ra. De a kérdés az, hogy megengedhetjük-e, hogy bárki, egy ember is elhalálozzon, ha az elkerülhető. Hiszen az elhunytak között lehetnek fiatalok is, akik több tíz évig élhetnének még. Sokat küzdünk azért, hogy minél több gyerek szülessen Magyarországon is, Romániában is, ahol komoly demográfiai problémák vannak, tehát ilyen körülmények között kérdés az, hogy megengedhetjük-e, hogy egy megelőzhető betegség miatt egy embert is elveszítsünk időnap előtt? Ezt minden egyénnek alaposan át kellene gondolnia.

– Romániában jelenleg a lakosság mintegy 28 százaléka kapta meg a koronavírus elleni védőoltást. Ilyen alacsony átoltottság elegendő lesz-e ahhoz, hogy az előzőnél könnyebben megússzuk a negyedik hullámot?

– Először is, az oltottak száma folyamatosan nő, a múlt héten is 61 ezer ember kapta meg az első adag oltását vagy az egydózisos oltóanyagot. Ne feledjük, hogy Romániában az elmúlt héten volt 280–300 új eset, és 61 ezer embert beoltottak. Ez pozitívum. Ami viszont zavaró, hogy – Bulgáriát leszámítva – Románia nagyon rosszul áll bármely más európai országhoz képest, ami a lakosság beoltásának az ütemét illeti. Tehát inkább azt mondanám, hogy az oltottak száma és az oltás sebessége nem a járványhelyzethez képest rossz vagy alacsony, hanem ahhoz képest, hogy mit sikerült elérniük más országoknak. Újra le vagyunk maradva, miközben már kopogtat az ajtón a negyedik hullám. Minél többen oltatják be magukat, annál inkább nő az esélye annak, hogy kevésbé súlyos legyen. A járvány csúcsa tavasszal, március végén volt, amikor azon a héten negyvenezer új fertőzöttet jegyeztek, és akkor be volt oltva kétmillió ember. Most 4,8 millió van beoltva, és mire ideér az újabb hullám, elérjük az 5 milliót. A kétmillió és ötmillió között különbség van. Ehhez a számhoz pedig hozzáadódnak azok is, akik átestek a fertőzésen, de nincsenek beoltva. Ebből fakadóan egyértelmű, hogy „jobb” helyzetben van Románia, mint a második vagy a harmadik hullám idején, és ebből kifolyólag arra számíthatunk, hogy jóval kevesebb lesz a kórházi ellátásra szorulók és az elhalálozások száma, de lesznek fertőzöttek, és halnak meg emberek.

Ha a harmadik hullámban volt nap, amikor 200–250 haláleset is bekövetkezett, most talán nem lesz kétszáz, de lesz esetleg száz, és ha összeadjuk, az harminc nap alatt 3 ezer ember, két hónap alatt 6 ezer ember. Tehát marad a kérdés, hogy megengedheti-e magának Románia vagy az erdélyi magyarság azt, hogy egy-két-három községnyi embert elveszítsen úgy, hogy a haláluk megelőzhető lett volna? És a válasz egyértelmű, hogy nem. Nyugodtan ki kell mondani, hogy sokan úgy gondolják, megúszták az első, második, harmadik hullámot, biztos megússzák majd a negyediket is. Viszont ez nem így működik.

– A javuló járványhelyzet közepette, az utóbbi időszakban Romániában is egyre több lazító intézkedés látott napvilágot. Ha beköszönt a negyedik hullám, számíthatunk-e ismét olyan megszorításokra, mint az előző hullámokban?

– Én azt szoktam mondani, hogy a megszorítás egy emberi döntés, az emberi döntések pedig lehetnek aránytalanul nagyok vagy aránytalanul kicsik, és Romániában a politikumnak a döntéseit még nehezebb előre látni, mint a járványhelyzet alakulását. A járványhelyzet egy jó séma alapján követ egy görbét, van benne egy bizonyos logika, illetve valamilyen módon követi a szomszédos országoknak a görbéjét. Romániában a politikai döntéshozatal teljesen kaotikus, és nem előre látható. Figyelembe kell venni, hogy a gazdaság nagyon meggyengült, véleményem szerint azoknak az optimista szólamoknak a hallatán, amit hangoztatnak egyes politikusok, hogy milyen jól viszik a vállalkozások, és milyen kedvező lesz számukra az idei év, fel kell tenni a kérdést, hogy mihez képest, 2019-hez vagy 2020-hoz viszonyítva? Én ugyanis egyáltalán nem látom úgy, hogy a vállalkozások olyan jól vinnék, inkább azt tapasztalom, hogy szép számban vannak azok, akiknek nem sikerült túlélni a járványhelyzetet. Úgy látom, hogy a gazdaság tűrőképessége egyre kisebb és egyre rosszabb, ebből kifolyólag arra számítok, hogy a kormány megszorító intézkedései egyre viszszafogottabbak, egyre gyengébbek lesznek. Ez összefüggésben van az oltási adatokkal is, hiszen egyféleképpen kell kezelni a megszorításokat nulla beoltottnál, kétmillió beoltottnál, majd négymillió beoltottnál, és mi lassan ötmilliónál tartunk. Ha ugyanazokkal a szabályokkal, megszorításokkal jön a kormány, akkor nem látja a valós számokat. De azt is figyelembe kell venni, hogy ha elszabadul a pokol, akkor muszáj lesz. Hogy Romániában elszabadul-e a pokol, ahogy az Hollandiában történt, nehéz előre megmondani. Viszont gondoljunk arra, hogy ha egy olyan székelyföldi községben szabadul el a járvány, ahol a lakosság alig tíz százaléka van beoltva, ott mi fog történni?! Tehát ilyen körülmények között nem úgy látom, hogy túl rózsás lenne a helyzet.

– Említette, hogy Románia a lista végén kullog az európai országok sorában a lakosság beoltási üteme szempontjából. Egyesek a hatóságok nem megfelelő kommunikációját teszik ezért felelőssé, mások a lakosság érdektelenségét, illetve a rengeteg álhírt, amelyek a világhálón keringenek a vakcina kapcsán. Végső soron mi vezetett ehhez a lemaradáshoz?

– Az okok összetettek, számos tényező játszik közre. Az első, hogy mennyire fontos az erdélyi magyarnak vagy a romániai állampolgárnak a saját egészsége, mennyire veszi komolyan azt, hogy a dohányzás, a mértéktelen alkoholfogyasztás káros az egészségre. Ezekben a mutatókban európai szinten az utolsó helyeken kullogunk, például ami a mozgásszegény, egészségtelen életmódot illeti, beleértve a dohányzást, alkoholfogyasztást, és ez alól az erdélyi magyarok sem képeznek kivételt. Tehát tekintsük úgy, hogy ez volt a kiindulási alap, amely téren sokkal rosszabbul állunk, mint a fejlettebb nyugati országok. Ha valakinek nem fontos a saját egészsége, az nemcsak azt jelenti, hogy nem mond le a dohányzásról, alkoholfogyasztásról, hanem egyben azt is, hogy nem hajlandó tenni azért, hogy megelőzze a különböző betegségeket.

A másik tényező az, hogy fizikailag hányan jutnak oltóanyaghoz. Románia részéről rossz lépés volt az, hogy túl későn vonta be a családorvosokat az oltási kampányba, Magyarországon már rég oltottak a családorvosok háromféle oltóanyaggal, amikor nálunk még egygyel sem. Az emberek nem fértek hozzá az oltáshoz. A középrétegnek, illetve a tehetősebbeknek teljesen természetes volt, hogy bepattannak az autóba, és elmennek beoltatni magukat például Nyárádszeredába vagy akár Hargita megyébe – ahová sokan mentek Maros megyéből –, de a lakosságnak csak egy bizonyos százaléka tudta ezt megtenni. Hiszen nagyon sok embernek nincsen autója, és nem volt hajlandó igénybe venni a közszállítást, mert veszélyesnek ítélte meg, hogy kétszer is megtegyen egy ilyen utat. Látnunk kell, hogy nagyon sok faluban, kisvárosban a mai napig nem elérhető az oltás. A hatóságok részéről a kommunikációs kampány sem volt a leghatékonyabb, igen értékelendő volt, hogy például Böjte Csaba, illetve egyházi vezetők, megyei önkormányzatok vezetői, tehát az értelmiségi rétegből akadtak, akik nyilvánosan felvállalták az oltást, de sajnos azt is tapasztaltuk, hogy ezért a Facebookon gyakran megengedhetetlen és elfogadhatatlan szavakkal illették őket. Mindezek ellenére, úgy gondolom, hogy a romániai és erdélyi magyarság elitje, az értelmiség igenis véleményt kell formáljon, még akkor is, ha támadják emiatt.

– Felháborodást váltott ki az érintettek körében a hatóságoknak az az intézkedése, miszerint a be nem oltott egészségügyi dolgozóknak háromnaponta fel kellene mutatniuk egy negatív tesztet ahhoz, hogy dolgozhassanak. Mi a véleménye erről?

– Úgy vélem, hogy az állami egészségügy a lakosság szolgálatában kell álljon, a romániai adófizetők azért tartják fenn, hogy egészségügyi szolgáltatásokat nyújtson a lakosságnak. Ezért az emberek fizetnek. Felteszem a kérdést, hogy ha bárki agyvérzéssel, infarktussal, autoimmun betegséggel vagy bármilyen problémával

bekerül a kórházba, ellátásra szorul, megengedhető-e, hogy esetleg a személyzettől kapjon „bónuszban” egy fertőzést, ami talán számára végzetes lehet. Ha az adófizető, a páciens szemszögéből közelítünk a dologhoz, amennyiben az egészségügyi dolgozó „hozzájárul” ahhoz, hogy a páciens életét veszítse, és nem ahhoz, hogy meggyógyuljon, az az én szempontomból malpraxisnak tekinthető. A páciens szempontjából ez állami ellátásban nem megengedett. Nem egyéni opció, hogy veszélybe sodrom-e a pácienseim életét vagy sem, tehát igenis lehet a társadalomnak egy elvárása, sőt, nemhogy lehet, hanem kell is legyen. Ha valaki úgy gondolja, hogy ennek az elvárásnak nem akar megfelelni, az az ő egyéni döntése, ott a lehetőség, hogy elmenjen akár a magánszférába dolgozni. Vegyünk csak egy másik példát: mielőtt valakit buszsofőrként alkalmaznak, kötelező módon át kell essen különféle vizsgálatokon, többek között elvárás az, hogy ne legyenek pszichés problémái, azért, hogy ne sodorja veszélybe az utasait.

Fotók: Maros Megyei Prefektúra

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

Rebarbarás chutney húsokhoz

Imádom Indiát, aki ugyanígy érez, ezt az ételt biztosan fogja kedvelni.

Kb. 4 nagy fej hagymát vékonyra felszeletelünk, kevés olívaolajon kb. 3 evőkanál barna cukorral karamellizáljuk. Hozzáreszelünk egy darabka gyömbért, 1 dl vörösbort, 6 evőkanál balzsamecetet, 3 cikk zúzott fokhagymát adunk hozzá, majd sózzuk, borsozzuk. Két chilipaprikát vékonyra felkarikázunk, egy kávéskanál curryport és kevés darált fahéjat is hozzáadunk. Az egészet addig kevergetjük, amíg puhulni nem kezd a hagyma, és az ízek össze nem érnek. Ekkor a megtisztított és darabokra vágott rebarbarát (kb. 65 dkg) hozzáadjuk, majd addig főzzük, amíg teljesen elfő a vize. Pikáns, édeskés, finom rebarbarachutney-t kapunk, ami húsokhoz kiváló, melléje köretként rizst kínálunk. A végén ízlés szerint mézet, sót, borsot adhatunk még hozzá. Én a fiatal szálakat csak megmosom, a piros héjától nem tisztítom meg, mert így gyönyörű lesz a színe.

Ezúttal vinettát és cukkinit pároltam (grillezni is lehet), és ezeket tálaltam a rizzsel és a chutney-val.

Finom, üdítő szezonális limonádé

Az alábbi összetevőkből készül: méz, citrom, eper, cseresznye, barack, menta, málna, meggy. Kb. 10 darab epret, 3 barackot, 2 citromot szeletelve, 8 szem cseresznyét, 8 szem meggyet, 20 darab málnát, kis maréknyi mentát és egy csésze mézet egy nagyobb üvegbe teszünk, majd mintegy 5 órát hagyjuk állni úgy, hogy közben többször megkavarjuk. Ezután leszűrjük, majd üvegben, kancsóban lehűtjük. Görögdinnyével, sárgadinnyével is nagyon finom, ilyenkor zöld citrommal, citromfűvel ízesíthetjük.

Zöldpaszulyleves tejes paszullyal vegyesen

Egy liter zsenge tejes paszuly, 45 dkg zöldpaszuly, egy fej hagyma, 1 csokor petrezselyemzöld, 1 murok, 2 érett paradicsom szeletelve (kihagyható), ízlés szerint só és kb. 3 l víz kell hozzá. A hozzávalókat puhára főzzük, majd vékony paprikás rántást készítünk (nem kell pirítani). Kevés tejet vagy tejszínt adunk hozzá. A legvégén ecettel savanyítjuk. Aki kedveli, tejfölt is tehet a levesbe. Hagymát tálalunk mellé.

Sárgabarackdzsem

Öt kg érett, zamatos sárgabarackra van szükségünk, hiszen a dzsem akkor finom, ha aromás sárgabarackból készül. A gyümölcsöt alaposan megmossuk, kimagozzuk, de nem daráljuk, nem nyomjuk szét. Egy kis tasak Dr. Oetker citromsót szórunk rá és 3 citrom levét, 2 kg cukrot, 1 kg mézet adunk hozzá. Kb. 45-50 perc alatt megpuhul a barack, kifényesedik a dzsem. Ekkor 8 evőkanál cukrot összevegyítünk 4 és fél tasak gélfixszel (2:1) vagy 5 csapott evőkanál pektinnel.

(A pektin bioboltból, internetről beszerezhető.) Ajánlom a gélfixet, semmi káros összetevőt nem tartalmaz. Óvatosan, folytonosan kevergetve hozzáadjuk a barackhoz, s még kettőt rottyintunk rajta. Vigyázat, a gélfixszel, pektinnel nem főzzük tovább a dzsemet! Üvegekbe töltjük, fejre állítva légmentesítjük 10 percig, majd mehet a száraz dunsztba.

Jó étvágyat kívánok!

Sok településen a lakosság kevesebb mint 10 százalékát immunizálták

Marosvásárhely megyeszinten élen jár az átoltottsági arány tekintetében

Menyhárt Borbála

Közzétette pénteken az oltáskampányt koordináló országos bizottság a július 5-i, településekre lebontott átoltottsági adatokat. Ennek alapján Maros megyében Marosvásárhelyen a legmagasabb, több mint 34 százalékos az átoltottsági arány, a megyeközponttól alig lemaradva pedig Bala község áll a második helyen 33 százalékkal. A lista másik végletében több nyárád-, illetve küküllőmenti település is szerepel, ahol a tíz százalékot sem éri el az átoltottsági arány.

Fotók: Maros Megyei Prefektúra

A két listavezető településen kívül a megyében Szászrégenben, valamint Koronkán éri el a harminc százalékot a beoltott lakosság aránya, előbbiben 31, utóbbiban a lakosság 30 százalékát sikerült eddig immunizálni. A listán szintén előkelő helyet foglal el Marosszentgyörgy, Marosszentkirály és Marosvécs, ahol a lakosság 29 százaléka kapta meg a koronavírus elleni vakcinát. A kisvárosokban, valamint a nagyobb községek egy részében az átlagnál valamivel magasabb az átoltottsági arány: Segesváron és Marosludason 25, Dicsőszentmártonban 20, Radnóton 22, Jedden 24, Magyarón 20, Ákosfalván és Erdőszentgyörgyön 16, Nyárádszeredában pedig 14 százalékos.

Sajnos számos községben még a tíz százalékot sem éri el az átoltottsági arány, a lista másik végén található Csatófalván 4,8, Apoldon 5,93, Nyárádmagyaróson 5,94 , Kibéden 8,53, Nyárádkarácsonban 8,59, Mikefalván 8,7, valamint Székelyberében 9,92 százalékos.

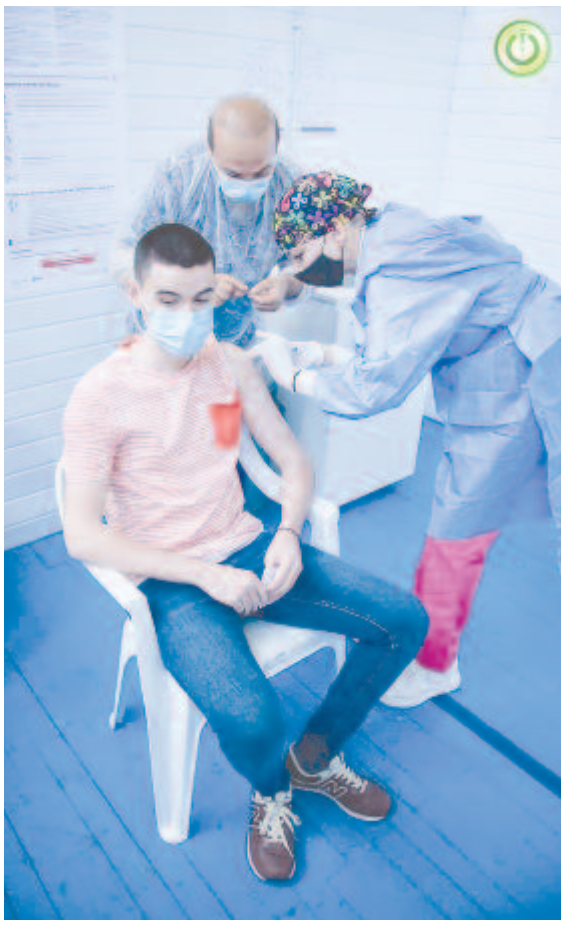

Az orvos, aki fütyül a világra (1.)

Szilágyi Mihály

Első olvasatra azt hihetnénk, hogy egy komolytalan orvosról szól ez az írás. A valóság azonban az, hogy ezúttal egy végtelenül szerény, kivételes tehetségű és nagyon nagy tudással rendelkező szakembert ismerhetünk meg.

Hogy mennyire fontos a kisgyereknek az édesanya éneke, a gyereknek az éneklés, arra már sokan sokszor figyelmeztettek. Ez alkalommal is egy újabb példával találkozunk, ami azt bizonyítja, hogy miért annyira fontos az ének, a zene, ahogy erről némelyek beszélnek.

Képzeljük magunkat a második világháború végi Budapestre! A város inkább romhalmaz, mint élő emberi település. Egy háromemeletes bérházat is bombatalálat ért. Az egyik lakásnak csupán egyetlen szobája maradt valamiképp épen, a többi helyén tátongó mélységre nyíltak az ajtók. A ház korlátját is letépte a bomba. Talán hátborzongató, hogy egy ilyen épület harmadik emeletének a folyosóján háromkerekű járművével játszadozott egy kisgyerek. Ilyenek voltak a körülmények, ehhez kellett hozzászokni.

Hacki Tamás 1944. február 18-án született ebben a sérült lakásban. Itt nőtt fel, itt tanult meg vigyázni magára, ilyen körülmények között hallotta énekelni az édesanyját, és ebben a környezetben fütyörésztek vidám énekeket a többi gyerekek is. Ha összehasonlítjuk az akkori helyzetet a maival, akkor egyértelművé válik, hogy a sokkal nyomorúságosabb időben is tudtak énekelni az édesanyák, a porban játszó gyermekek és szinte mindenki. Az ének adott erőt a könnyebb túléléshez. Ma is vannak gondjaink, aggodalmaink, félelmeink, és mégis inkább hallgatunk, sőt egyre gyakoribb, hogy görbén nézünk azokra, akik véletlenül dalra fakadnak. Mit jelent ez? Talán nem akarunk könnyíteni a lelkiállapotunkon? Vagy végképp elhittük, hogy csakis fizetős szolgáltatással, nyugtatóval oldható meg minden probléma? Esetleg nem tudtunk róla, hogy az ének – Kodály Zoltán megállapítása szerint is – felszabadít, oldja a gátlásainkat, és még számos pozitív tulajdonsággal bír?

Hacki Tamás (rádióban és televízióban is elhangzott riport alapján) jól érezte magát abban a környezetben, ahova született. Bár édesapja korán meghalt, édesanyjával és nevelőapjával is boldogan élt. A zene iránti hajlamát édesanyjától örökölte. Egészen kicsi korától kezdve minden lehetőséget megtalált, hogy hangokat hozzon létre. Kézzel, lábbal és szájjal önkéntelenül hangokat keltett maga körül. Szinte megbabonázta a hangok sokfélesége. Édesanyja nemcsak szépen énekelt, hanem fütyülni is jól tudott. A többi gyerek is fütyült a saját tehetsége szerint. Alig volt 5 éves, amikor az egész ház arra lett figyelmes, hogy a kis Tamás mindenkit lepipál, ha fütyülni kezd. Édesanyja csak ajakcsücsörítéssel tudott fütyülni, de a kisfiúnak ez másképp is sikerült, nyelvével a fogsora mögött képezte a hangot olyannyira tisztán, hogy ezzel sok fúvós hangszert is megszégyeníthetett volna. Így már természetesnek tekinthető, hogy a környezetében hallott összes melódiát egykettőre megtanulta, és továbbfütyölte. Aztán a rádió is bővítette a repertoárját.

Édesanyja természetesnek tartotta, hogy zeneiskolába írassa. Nem az volt a szempont, hogy zenésszé nevelje a gyermekét, hanem az, hogy fontosnak tartotta a zenét. Valami mély sejtés alapján döntött így. A zeneiskolában Tamás hegedülni tanult. A különleges fordulat akkor történt, amikor szüneteken elkezdett fütyörészni. A nála sokkal nagyobb zenészdiákok azonnal felfigyeltek a szájával kivételesen zenélő fiúcskára, és előszeretettel, csodálkozva hallgatták a 7-8 éves gyerek produkcióját. Ez a nagyobbak körében elért népszerűsége oda vezetett, hogy egyre inkább mellőzte a hegedűt, és gyakorolta a füttyöt.

Hacki Tamás előadáson (Forrás: Prof. Dr. Dr.h.c. Hacki Tamás: A fütty kultúrtörténete, fiziológiája, akusztikája)

Már akkor teljes értékű hangszerként használta a füttyöt.

Bár zeneiskolába járt, nem csak a zene érdekelte. Szorgalmas, kitűnő tanuló volt, és 1962-ben sokan megirigyelhették az érettségi vizsgájának minden tantárgyból kitűnő eredményét. Dicséretre méltó módon a legnagyobb pontszámmal felvételizett az orvostudományi egyetemre. Aktív füttyzenészként már volt néhány sikeres fellépése, sőt egy televízióadásban is szerepelt.

1962-ben épp betegen feküdt otthon, és unalmában különböző lapokat olvasgatott. Ekkor látta meg a felhívást a Ki mit tud? versenyre. Mivel édesanyja épp mellette volt, feltette a kérdést:

– Jelentkezzem?

– Jelentkezz, fiam!

És sokan mások is buzdították, hogy ne hagyja ki a versenyt. Így hát Hacki Tamás is benevezett. Könnyedén eljutott a döntőbe, ahol füttyjátékával második díjat kapott. Az elsőt egy gitáros-énekes nyerte. Beszámolója szerint elégedett volt, mert ő elismerésre, tapsra, sikerre vágyott, és arra, hogy a közönség szeresse, amit mutat. Vele ellentétben a közönség elégedetlen volt. A János vitézből a furulyanótát elképesztő módon adta elő. Azután egy vadonatúj zenét fütyült. Nádas Gábor, az akkori idők ismert és sikeres zeneszerzője a Madárkeringőt írta erre az alkalomra, ami tele volt madárcsicsergéssel, érdekes ritmusokkal, virtuóz részekkel. Ennek az előadása is varázslatosan sikerült. A közönség pedig tombolt amiatt, hogy nem a füttyös fiú kapta az első díjat. Hacki Tamás szerint szinte forradalmat csináltak az ügyből, az elégedetlenség a parlamentig jutott. Ott pedig azt mondták, inkább legyen első díj, mert nem engedhetnek meg forradalmat egy fütty miatt.

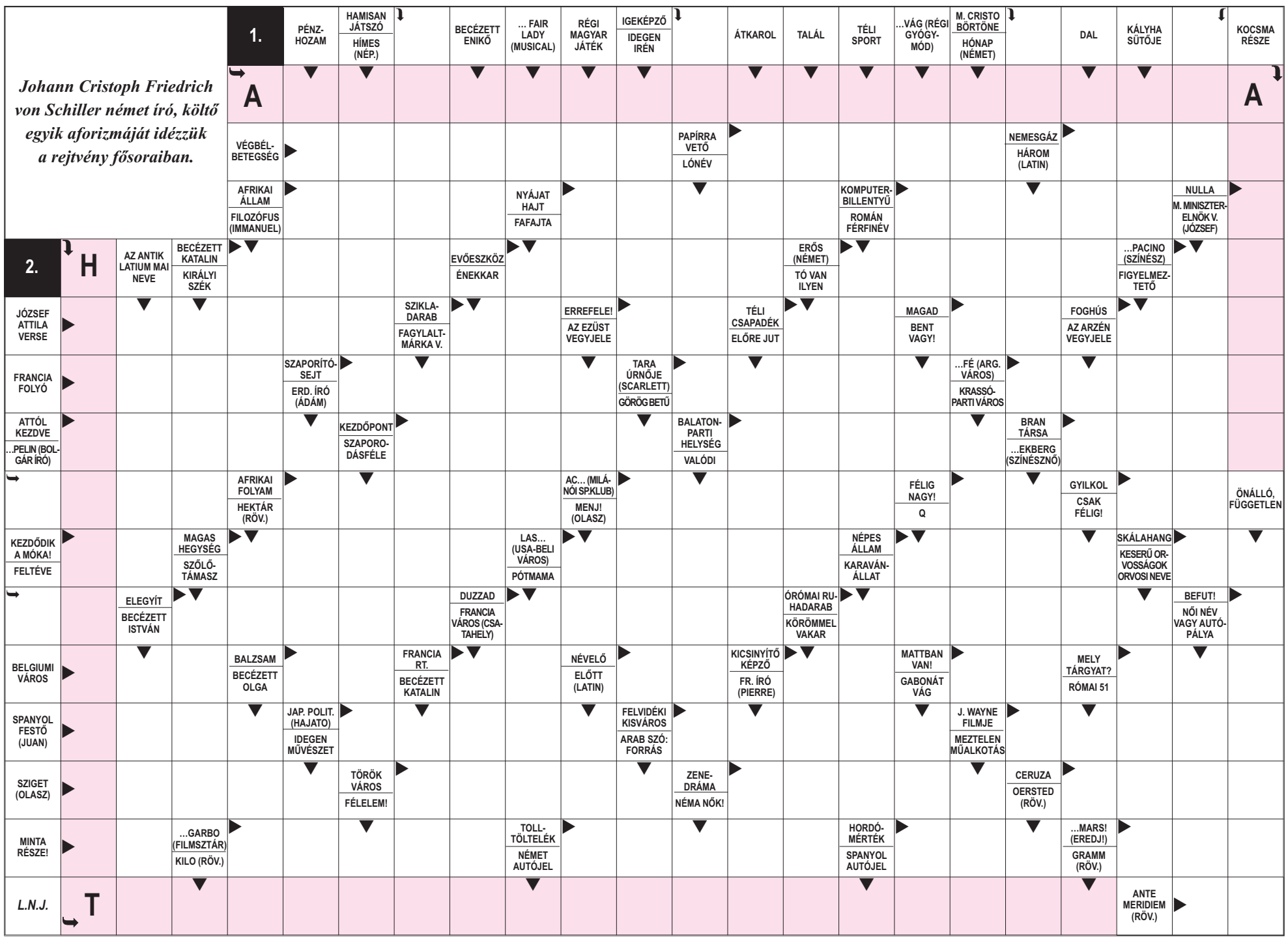

Július 8-i rejtvényünk megfejtése: *Egyetlen értelmes ember barátsága többet ér, mint az összes értelmetlené.*

BL-selejtező: Kettős győzelemmel jutott tovább a Ferencváros

Az előző idényben csoportkörös Ferencváros kettős győzelemmel jutott tovább a labdarúgó Bajnokok Ligája (BL) selejtezőjének első fordulójából, miután kedden Myrto Uzuni mesterhármasával 3-1-re nyert a visszavágón a koszovói FC Pristina otthonában. Az FTC egy héttel ezelőtt házigazdaként 3-0-ra nyerte meg a párharc első mérkőzését.

Jobban kezdtek a hazaiak, akik az első öt percben egy gólszerzési lehetőségig, sőt egy les miatt érvénytelenített gólig is eljutottak. Egy ideig a folytatásban ugyancsak támadásban maradt a koszovói bajnok, az FTC-nek először a 22. percben volt helyzete, és ezt követően átvette az irányítást, több ígéretes lehetőséget is kidolgozott, az első félidő mégis gól nélkül ért véget.

A szünet után Tokmac Nguen remek helyzetbe hozta Myrto Uzunit, aki a 49. percben megszerezte a vezetést a vendégeknek. Az FC Pristina csakhamar kapufáig jutott, majd a 67. percben a cseréként beállt Mendurim Hoti révén, egy szöglet után sikerült egyenlítenie. Bő tíz perccel a vége előtt Uzuni lendületes akciója végződött góllal, az Eldar Civictől visszakapott labdát közelről a hálóba pörgette. A végeredmény Uzuni harmadik találatával alakult ki: Tokmac lövését Ardit Nika kapus éppen a vendégek albán légiósa elé ütötte, aki éles szögből volt eredményes.

A párharc annyira sima volt, hogy a luxemburgi játékvezető némi meglepetésre a nyolc csere ellenére egy percet sem hosszabbított a meccs végén.

A Ferencváros a selejtező második körében, a jövő héten a litván Zalgiris Vilnius együttesével találkozik, amely a hazai pályán elért 3-1-es siker után 2-1-re diadalmaskodott az északkír Linfield otthonában is.

A csoportkörbe jutáshoz négy párharcot kell megnyerni.

Jegyzőkönyv

BL-selejtező, 1. forduló, visszavágó: FC Pristina (koszovói) – Ferencvárosi TC 1-3 (0-0). Továbbjutott: a Ferencváros, kettős győzelemmel, 6-1-es összesítéssel.
Pristina, zárt kapuk mögött, vezette: Laurent Kopriwa (luxemburgi).
Gólszerzők: Hoti (67.), illetve Uzuni (49., 80., 86.).
Sárga lap: Boshnjaku (42.), illetve Somália (64.)
FC Pristina: Nika – B. Krasniqi, Zyba (Hoti, 52.), Bekteshi, Mici – Lilaj (Bardhoku, 64.), Boshnjaku, E. Krasniqi – Mankenda, John (Shabani, 60.), Kryeziu.
Ferencváros: Dibusz – Wingo, S. Mmaee, Blazic, Civic – Somália (Vécsei, 69.), Haratin – Uzuni (Redzic, 89.), Tokmac (Baturina, 89.), Mak (Zubkov, 61.) – R. Mmaee (Sigér, 70.).

Uzuni (b) mesterhármast szerzett Fotó: az FTC honlapja

Megizzadt a továbbjutásért a Kolozsvári CFR

Váratlanul nehezen, a hosszabbításban lőtt góllal jutott tovább a Kolozsvári CFR a BL-selejtezőben. A román bajnok nem játszott rosszul, több gólszerzési lehetőséget kialakított, és kétszer a kapufát találták el a játékosai, az eredményjelzőn azonban ennek sokáig nem sikerült a jelét adni. A Borac Banja Luka az első mérkőzésen elszenvedett 3-1-es vereség után a második félidőben ledolgozta hátrányát, és mivel az Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA) ettől az idénytől eltörölte az idegenben szerzett gól előnyét, így hosszabbítás következett. A CFR kitartóan rohamozott, és akkor szerezte meg a továbbjutást jelentő találatot, amikor már mindenki a tizenegyespárbajra készült: az addig többször hibázó Alexandru Chipciu parádésan kilőtte a jobb felső sarkot.

A kolozsvári csapat ellenfele a második selejtezőkörben a gibraltári Lincoln Red Imps lesz, amely 7-2-es összesítéssel jutott túl a luxemburgi Fola Esch csapatán.

BL-selejtező, 1. forduló, visszavágó: *Borac Banja Luka (bosnyák) – Kolozsvári CFR 1907 2-1 (0-0, 2-0)* – hosszabbítás után. Továbbjutott: CFR 1907, 4-3-as összesítéssel
Banja Luka, Gradski Stadion, vezette: Urs Schnyder (svájci).
Gólszerzők: Vranjes (60.), Moraitis (64.), illetve Chipciu (118.).
Borac: Cetkovic – Dujakovic (46. Vusurovic), Milojevic (75. Subic), Jovanovic (88. Molls), Cosic – Vojnovic, Begic (104. Meleg) – Coric, Vranjes, Zakaric – Moraitis (99. Zivkovic).
CFR 1907: Arlauskis – Manea, Bouhenna, Cestor, Camora – Jonathan Rodriguez, Sigurjonsson – Costache (67. Chipciu, 120. Hoban), Deac, Păun (80. Petrila, 120 Latovlevici) – Omrani (80. Debeljuh.
Sárga lap: Cosic (10.), Dujakovic (39.), Molls (88.), Coric (100.), illetve Bouhenna (11.), Omrani (63.), Chipciu (96.), Rodriguez (113.).

Eredményjelző

Bajnokok Ligája-selejtező, 1. forduló, visszavágók: FC Pristina (koszovói) – FERENCVÁROSI TC 1-3 (továbbjutott: a Ferencváros, 6-1-es összesítéssel), Linfield (északkír) – Zalgiris Vilnius (litván) 1-2 (Zalgiris, 5-2), Lincoln Red Imps (gibraltári) – Fola Esch (luxemburgi) 5-0 (Lincoln, 7-2), Riga FC (lett) – Malmö (svéd) 1-1 (Malmö, 2-1), Hibernians (máltai) – Flora Tallinn (észt) 0-3 (Flora, 5-0), Sheriff Tiraspol (moldovai) – Teuta (albán) 1-0 (Sheriff, 5-0), Borac Banja Luka (bosnyák) – KOLOZSVÁRI CFR 2-1 – hosszabbítás után (CFR, 4-3), Mura (szlovén) – Shkëndija (északmacedón) 5-0 (Mura, 6-0), Buducsnoszt Podgorica (montenegrói) – HJK (finn) 0-4 (HJK, 7-1), Shamrock Rovers (ír) – Pozsonyi Slovan (szlovák) 2-1 (Slovan, 3-2), Sahtyor Szoligorszk (fehérorosz) – Ludogorec (bolgár) 0-1 (Ludogorec, 2-0), Valur (izlandi) – Zágrábi Dinamo (horvát) 0-2 (Dinamo, 5-2).

Szerdán, lapzárta után játszották: Kajrat Almati (kazah) – Maccabi Haifa (izraeli) (az első mérkőzésen: 1-1), Alaskert (örmény) – Connah's Quay Nomads (walesi) (2-2), Neftci (azeri) – Dinamo Tbiliszi (grúz) (2-1), Varsói Legia (lengyel) – Bodö/Glimt (norvég) (3-2)

A 2. forduló párosítása

* *bajnoki ág:* FERENCVÁROS – Zalgiris Vilnius (litván), Zágrávi Dinamo (horvát) – Omonia Nicosia (ciprusi), Pozsonyi Slovan (szlovák) – Young Boys (svájci), Bodö/Glimt (norvég)/Varsói Legia (lengyel) – Flora Tallinn (észt), Connah's Quay Nomads (walesi)/Alaskert (örmény) – Sheriff Tiraspol (moldovai), Olympiakosz Pireusz (görög) – Dinamo Tbiliszi (grúz)/Neftci (azeri), Maccabi Haifa (izraeli)/Kajrat Almati (kazah) – Belgrádi Crvena zvezda (szerb), Lincoln Red Imps (gibraltári) – KOLOZSVÁRI CFR, Malmö FF (svéd) – HJK (finn), Mura (szlovén) – Ludogorec (bolgár);
* *nem bajnoki ág:* Bécsi Rapid (osztrák) – Prágai Sparta (cseh), Celtic Glasgow (skót) – Midtjylland (dán), PSV Eindhoven (holland) – Galatasaray (török).

Kezdődik az 1. ligás labdarúgó-bajnokság

Az 1. forduló műsora

Július 15., csütörtök:
* 20.30 óra: Botosáni FC – Bukaresti FCSB

Július 16., péntek:
* 18.30 óra: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – Academica Clinceni
* 21.30 óra: Kolozsvári CFR – Universitatea Craiova

Július 17., szombat:
* 18.30 óra: Medgyesi Gaz Metan – CS Mioveni
* 21.30 óra: CSU Craiova – Campionii FC Argeş Piteşti

Július 18., vasárnap:
* 18.30 óra: Aradi UTA – Konstancai Farul
* 21.30 óra: Bukaresti Rapid – Chindia Târgovişte

Július 19., hétfő:
* 20.30 óra: Bukaresti Dinamo – FC Voluntari

A mérkőzéseket a DigiSport, a Telekom Sport és a Look Sport/Plus közvetíti.

A visszavágók következnek a Konferencia Ligában

A Fehérvár és a Puskás Akadémia is döntetlenről várja a mai visszavágót a mostani idényben debütáló labdarúgó Konferencia Liga selejtezőjének első fordulójában.

A székesfehérváriak az első mérkőzésen hazai pályán játszottak 1-1-et az örmény Ararat Jerevánnal, a felcsútiak pedig idegenben zártak ugyanilyen eredménnyel a finn Inter Turkuval szemben.

Az Ararat Jereván – amely a fővárostól 120 kilométerre lévő Gyumriban fogadja a magyar csapatot, 16 órai kezdettel – az előző idényben negyedik helyen végzett az örmény élvonalban, a nemzetközi szereplés lehetőségét az Örmény Kupa megnyerésével harcolta ki.

A székesfehérvári mérkőzésen a hazaiak sok helyzetet dolgoztak ki, de egy kivételével a legnagyobbakat is kihagyták, míg az ellenfél egy távoli lövéssel a ráadásban egyenlíteni tudott.

Az európai kupaporondra másodszor kilépő Puskás Akadémiának abból a szempontból nehezebbnek ígérkezett a dolga, hogy az ellenfél játékban van – a finn élvonalban a mostani bajnokságban már 11 mérkőzést lejátszott, és dobogós helyen áll –, ennek ellenére az első félidőben a vendégeknek volt több helyzetük az odavágón. A fordulást követően kijött a szorításból a finn együttes, és meg is szerezte a vezetést, a felcsútiaknak azonban sikerült egyenlíteniük. A visszavágó 21 órakor kezdődik.

A párharcok végkimenetelénél már nem számítanak az idegenben lőtt gólok, vagyis bármilyen döntetlen esetén hosszabbítás lesz mindkét ütközetben, a győzelem viszont egyértelműen továbbjutást ér.

Második körbe kerülése esetén a Fehérvár az észt Paide Linnameeskond vagy a lengyel Slask Wroclaw csapatával, a Puskás Akadémia pedig a lett RFS vagy a feröeri KÍ Klaksvík együttesével játszik majd. A főtáblához négy párharcot kell megnyerni.

Az M4 Sport mindkét mérkőzést élőben közvetíti.

Alik Arakelyan, az Ararat Jereván (j) és Marcel Heister, a MOL Fehérvár FC játékosa a labdarúgó Konferencia Liga selejtezőjében játszott MOL Fehérvár FC – Ararat Jereván mérkőzésen a székesfehérvári MOL Aréna Sóstó stadionban 2021. július 8-án Fotó: MTI/Illyés Tibor

Sikeresen zárult a Rengeteg fesztivál

Szovátai Boccaccio

Egy héten át zajlott Szovátán a Rengeteg Színház- és Filmfesztivál idei kiadása. A múlt szombati búcsúzás nem volt felhőmentes, de mindenki a következő évi találkozás reményével távozott.

Gligor Róbert László

Egy héten át zajlott kulturális fesztivál és alkotótábor a szovátai Sándor-villában: július első napjaiban az esztergomi Babits Mihály Színház mutatott be előadásokat a közönségnek, illetve egy héten át esténként kertmozira is várták az érdeklődőket. A fesztivál megnyitójaként a sóvidéki közönség a Vörös István *Presszó-szonáta* című darabja alapján készült *Presszó-Szováta* című komédiája sikeres erdélyi bemutatóján tapsolhatott.

Az elmúlt hét színészeti alkotótáborába Marosvásárhelyről 15 fiatal érkezett, többnyire a Művészeti Líceum diákjai, ugyanennyien vettek részt a foglalkozásokon a szovátai Szent József Gyermekotthon lakói közül is. A diákok négy vegyes csoportba osztva dolgoztak Kaj Ádám színész szakmai irányítása alatt, ők Giovanni Boccaccio Dekameron című művének egy-egy novelláját dolgozták fel egy-egy jelenetté, amelyeket Szovátai Boccaccióként Bánföldi Szilárd színművész egyetlen előadássá „fésült össze", a múlt szombati ősbemutató egyben az egyhetes fesztivál záróelőadása is volt.

Búcsúznak és terveznek

Teljes elégedettségének adott hangot *Kaj Ádám*, a fesztivál partnereként jelen levő esztergomi Babits Mihály Színház vezetője, hiszen amikor az idei fesztivált tervezték, még nem tudták, hogy egyáltalán elutazhatnak-e Erdélybe, megtarthatják-e a rendezvényeket, egyszóval a bizonytalanság miatt egyáltalán nem tudtak úgy szervezni, mint két éve. Ennek ellenére nagy volt az érdeklődés a szovátaiak részéről, és jó volt látni, hogy mind a közönség, mind a gyerekek nagyon várták már a kertmozizást, az előadásokat és a tábort, és ugyanolyan szép számban voltak jelen a záróelőadáson is. A gyerekek és fiatalok megtalálták a közös hangot, nagyon jól, kreatívan együtt tudtak dolgozni az alkotómunkában, barátságok szövődtek, és néhány nap alatt megszületett egy félórás előadás.

– Nagyon büszkék vagyunk ezekre a fiatalokra, és már ezért is megérte megtartani az idei Rengeteget – mondta el lapunknak a Rengeteg fesztiválokat szervező Sándor Művészeti és Oktatási Egyesület alelnöke. Nagy segítségére volt Sándor Béla és Hámos Gergely házigazda, valamint Bánföldi Szilárd, a budapesti Újszínház és az esztergomi Babits színház színművésze. „Szervezőként csak hálát tudok adni ennek a sok csodálatos embernek. Nagyszerű közönségünk volt, éreztük a helyiek szeretetét, és fantasztikus gyerekekkel tudtunk együtt dolgozni" – értékelte az itt eltöltött napokat Kaj Ádám, hozzátéve, hogy már elkezdték szervezni a jövő nyári rendezvényeket is. Remélik, hogy a járvány egy újabb hulláma nem fog majd beleszólni terveikbe, és meg tudják majd a következő fesztivált is tartani, több előadással, vetítéssel és akár egy hosszabb táborral is.

Több csoportban dolgoztak a Boccaccio-novellák feldolgozásán

Érdekes színházi előadásokat is láthatott közönség

Nagy élményekkel indult mindenki haza, egy év múlva folytatják

Fotó: Rengeteg színház Szovátán

Még jobbat, színesebbet szeretnének

Ugyanilyen elégedetten nyilatkozott a *Népújságnak* a lezárult rendezvényekről *Sándor Béla*, a Rengeteg fesztiválok kezdeményezője. Az első napokon az eső belebeleszólt a programokba, de jók lettek az előadások, nagyon jó volt a hangulat. Jól sikerült a szombati záróelőadás is, amelyet közös sütögetés, éneklés követett, s a gyerekek nem ijedtek meg az eleredő esőtől sem, önfeledten szaladgáltak az udvaron. Mindenki nagyszerű élményekkel térhetett haza, és már várják a következő évi rendezvényeket.

Kérdésünkre a házigazda elmondta, hogy mivel nehéz időszak áll mögöttük, kevés támogatót tudtak szerezni, ezért ő és Hámos Gergely, valamint a szervező egyesület és a Babits színház is hozzájárult a rendezvény anyagi és szakmai feltételeinek biztosításához. A lényeg az volt, hogy a folytonosság ne szakadjon meg, és természetesen jövőben folytatják, még jobb, még színesebb fesztivált szeretnének, Kaj Ádám pedig vállalta is a kihívást – zárta összegzőjét Sándor Béla.

István, a király székelyföldi nagyprodukció

Közzétették a szereposztást

Július 15-én éjféltől lehet jegyet váltani az István, a király székelyföldi nagyprodukció előadásaira, amelyek öt napra lebontott szereposztása már elérhető a www.kultura.ro honlapon. A szervezők fenntartják a változtatás jogát, a szereposztás azonban csak abban az esetben változik, ha az adott szereplő rajta kívül álló vagy egészségi okok miatt nem tud részt venni az aznapi előadáson.

A szereposztás továbbá kibővült a produkció további közreműködőivel, így duzzad közel 250-re a teljes stáb.

A produkció művészeti részéhez csatlakozik a Georgius zenekar mint az élő előadások 33 tagú szimfonikus zenekara, vezeti Filip Ignác zenekarvezető. A 158 tagú kórus a Canticorum Kórus, a Cantus Kamarakórus, a Harmónia Kamarakórus, a Laudate Kamarakórus, a Magyar Férfidalárda, a Pastorala Kamarakórus, a Pro Musica Kórus, a Székely Mikó Kollégium kórusa, a VOCES és a Vox Humana tagjaiból tevődik össze. A 66 tagú táncegyüttes a Háromszék Táncegyüttes, az Udvarhely Néptáncműhely, a Bekecs Néptáncszínház és a Kincskeresők Néptáncegyüttes táncosaiból áll össze.

Az alkotói csapathoz csatlakozik Kádár Elemér mint művelődéstörténeti tanácsadó, Veres Edit főügyelő, Zongor Réka ügyelő, Rancz András látványtervező és György Eszter jelmeztervező.

Fotó: Kristó-Gothárd Hunor

Indul a jegyárusítás

Az István, a király székelyföldi nagyprodukció július 15-től kínálja a belépőket, amelyeket online az eventim.ro honlapon, vagy a sepsiszentgyörgyi városi kulturális szervezőirodában vásárolhatnak meg az érdeklődők. Az eseményre három kategóriában lehet jegyet váltani: 90 lej a VIP-kategória, 60 lej az 1. kategória, 30 lej a 2. kategória. A jegyeket, valamint a jegyinformációkat magyar nyelven a www.eventim.ro/lang/hu címen érhetik el.

Az előadás a Zikkurat Színpadi Ügynökség és a Melody Kft. engedélyével jön létre. Az előadás szervezői Sepsiszentgyörgy Önkormányzata, a Kónya Ádám Művelődési Ház, a Vox Humana Kulturális Egyesület és Kovászna Megye Tanácsa.

Supermarket tehnic SURTEC Műszaki Barkács Áruház
Gyorsaság. pontosság. megbízhatóság

Showroom
etajele I. și II. la Surtec
a Surtec I. és II. emeletén

A SURTEC műszaki barkácsáruház
a következő
állások betöltésére

keres munkatársakat:

*** eladókat**
*** sofőrt 3,5 tonnás kocsira árukiszállításra**

Amit kínálunk:
– vonzó fizetés + bónuszok és ebédjegy
– speciális képzések
– karrierlehetőség

Az önéletrajzokat a Surtec áruház vevőszolgálatánál lehet benyújtani,
vagy a következő e-mail-címre elküldeni: **surtec@surubtrade.ro**

AZOMURES®
An AMEROPA Company

Nem csupán egy vállalat, hanem egy közösség vagyunk.

www.azomures.com

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro
96 FM
106,8 FM
1323 AM

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A KOVÁCS PÉKSÉG BŐVÍTI CSAPATÁT. Marosszentgyörgyre, az új bemutatóüzletünkbe, ami egyben kávézó is, személyzetet alkalmazunk. Ha Ön kedves, ápolt és lelkiismeretes, akkor a csapatunkban a helye. Részletekért hívja az alábbi telefonszámok egyikét: 0770-595-255, 0733-052-106. (65759-I)

A KOVÁCS PÉKSÉG alkalmaz személyzetet a következő munkakörökbe: RAKTÁROS, GÉPKOCSIVEZETŐ, SZELETELŐ. Bővebb felvilágosítás a 0735-543-042-es telefonszámon 8-17 óra között. (22711-I)

Az ALLCOLORS SERV KFT. személyzetet alkalmaz. A munka megnevezése: a minőség terén szakképzett MÉRNÖKÖT, CSOPORTVEZETŐT, SZAKKÉPZETT – SZAKKÉPZETLEN MUNKAVÁLLALÓT. Munkaidő: három műszak. Előnyök: vonzó fizetés, biztosított a közlekedés, étkezési utalványok, teljesítménybónuszok, ünnepi utalványok, régiségbónusz, magán-egészségbiztosítás. Az önéletrajz személyesen nyújtható be a társaság székhelyén: Allcolors Serv Kft. – Vidrátszeg-Nyárádtő, Ipari Park 1/G/5. szám, Maros megye. Tel. 0726-684-518. (p.-I)

FRANCIA CÉG DOKUMENTUMKEZELŐKET keres. Közepes számítógép-kezelési ismeretek szükségesek. Ebédjegy és teljesítménybónusz. Az önéletrajzokat a tgmures.recrutare@gmail.com e-mailre várjuk. Tel.: 0744-908-055. (p-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ Bedében 25 ár kert egy kicsi házzal. Tel. 0752-842-072. (12464-I)

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolnék. Az elszállítását és forgalomból való törlését vállalom. Tel. 0748-882-828. (12375-I)

LAKÁS

KIADÓ 2 szobás tömbházlakás a Szabadság utcában. Tel. 0771-653-905. (-I)

MINDENFÉLE

ENGEDÉLYEZETT cég vállal tetőkészítést bármilyen anyagból, mindenféle kisebb javítást, cserépforgatást, ácsmunkát, festést, vakolást, bádogosmunkát, régi épület lebontását, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. A kiszállás ingyenes. Tel. 0736-270-341. (11688)

VÁLLALUNK bontást, festést, teraszkészítést, padló- és falicsemperakást, tetőjavítást, takarítást. Tel. 0747-816-052. (12466)

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag és alumíniumredőnyöket, szalagfüggönyöket, belső redőnyöket, szúnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0766-214-586. (12427)

HÁZAK teljes felújítása bádoglemezzel, cserépforgatás, tetőfedés bármilyen anyaggal, új tetők készítése, szigetelés, kisebb munkák. Tel. 0759-882-220. (12479)

MOSÓGÉPEKET és hűtőszekrényeket javítok. Tel. 0755-825-502.(12500-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Az élet elmúlik, de az emlékek élnek, míg élünk, őrizzük őket. A bánat, a fájdalom örökre megmarad, de velünk lesz szép emléke, az idő bárhogy is halad.
Szomorú szívvel emlékezünk július 15-én a mezőkölpényi id. HÉJAS MIHÁLYRA halálának 30. évfordulóján. Emlékét őrzik gyermekei és azok családja. (12467)

KOVÁCS FERENCZNÉ
Marton Gizella emlékére
Aranyszálon ring a szél, lelked a lelkemhez ér halkan, szelíden. Lágy dallam száll sírod felett, az öröklétről zenél, téren és időn át követem. Szívemben tudom, hogy nincs halál, csak emlékezem július 15-re… A Mindenható szeretete legyen örökké veled, drága Édesanyám, nyugodj békében! Ildikó & Szilárd, szeretteid. (v-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel értesítjük mindazokat, akik el szeretnék utolsó útjára kísérni
ZOLTÁN ILDIKÓ
magyartanárnőt,
hogy hamvait július 15-én, csütörtökön 15 órakor helyezzük örök nyugalomra a marosvásárhelyi római katolikus temető felső kápolnájából.
A temetési szertartást követően gyászmise 17 órától a Szent Antal minorita templomban (Köteles Sámuel utca).
Nagyon szívesen fogadunk koszorúmegváltást a neki oly kedves minorita templom javára.
A gyászoló család. (sz.-I)

Ezúton értesítjük kedves ismerőseinket, hogy
PÁLL GÉZA ZOLTÁN
hamvait július 16-án, pénteken 11 órakor helyezzük végső nyugalomra a marosvásárhelyi katolikus temetőben.
A gyászoló család. (12507-I)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

„Aki űrt hagy maga után, az betöltötte hivatását.”
Szomorúan vettünk tudomást ZOLTÁN ILDIKÓ tanárnő haláláról. Nyugodjon békében! Őszinte részvétünk szeretteinek. A Bölöni család. (12508-I)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
  - információ - 118-932
  - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
  - gyermekeknek - 0265/210-177

Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110

- Optika-Optofarm - 0265/212-304
  - 0265/312 436
  - 0265/250-120
  - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Marmed - 0265/250-344
  járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658
  - 0729-024-380
  Labor - 0751-114-307
  e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0740-083-077
  - 0365/404-664
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS–RCS - 0365/400-401
  - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-801-929
  - vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928
  - 0800/800 928
- Aquaserv:
  - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
  - közönségszolgálat - 0265/208-888
  - központ - 0265/208-800
  - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
  - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
  koporsók, kellékek, - 0745-606-215
  koszorúk - 0745-606-269
  és halottszállítás - 0758-047-604
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
  - 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.